Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 50 — 1976 m. GRUODŽIO-DECEMBER 15 d. — CANADA – MONTREAL – (Established 1941)

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

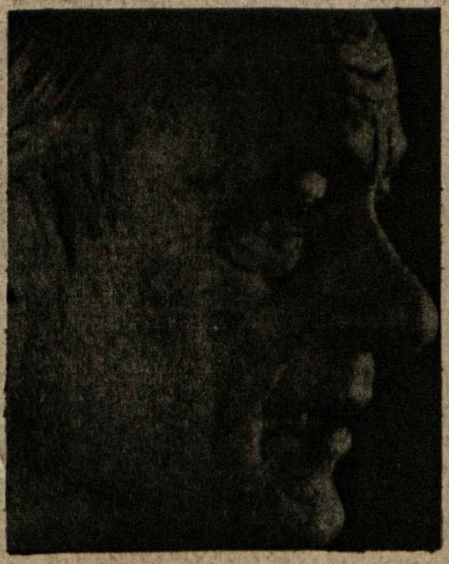

René Levesque

LEVESQUE KALBA MAŽUMOMS

Naujasis Quebec'o provincijos premjeras davė pirmąjį, valandą laiko trukusį, pasikalbėjimą spaudai, The Gazette, Montrealio dienraščiui.

Pirmiausia, Levesque užtikrino, kad PQ "niekada" nevers dabar gyvenančias mažumas Quebec'o provincijoje, kalbėti prancūziškai. Pažadėjo, tačiau, kad suaugę žmonės, kurie norėtų išmokti provincijos daugumos kalbą, kad galėtų pilnai dalyvauti Quebec'o "evoliucijoje", bus vyriausybės remiami.

Pokalbio metu, charakteringai rūkydamas cigaretę po cigaretės ir gerdamas kavą, premjeras tarp kita ko, pareiškė:

• Angliškai kalbantieji galės komunikuoti su vyriausybe ir gauti atsakymus savąja kalba.

• Jis, ir ministeriai atsakingi už švietimą ir imigraciją, turės pakankamai tarnautojų, kurie galėtų komunikuoti su ne prancūziškai kalbančiais Quebec'o gyventojais.

• Vyriausybė bandys traktuoti mažumas "garbingai" ir "aiškiai pasakyti", kokios yra intencijos kalbos srityje, nes "respektas mažumų teisėms" yra beveik bandymas, įrodantis daugumos elgesio civilizuotumą."

• Dar prieš Kalėdas bus pranešta, kaip bus pertvarkomas Bill 22.

• Neprancūziškai kalbantys Quebec'o gyventojai buvo "įpratinti galvoti" / conditioned/, kad reikia atsispirti pasikeitimams Quebec'e anglų k. informacinių šaltinių, kurie yra vadovaujami "kolonistų" mentaliteto žmonių.

• Prancūziškai kalbantys kvebekiečiai "peržengė psichologinį slenkstį" lapkričio 15 d. rinkimuose, išsivaduodami iš "baimės komplekso" ir todėl dabar galibūti draugiškesni provincijos mažumoms.

• Kvebekiečiai, kurie susirūpinę dėl "radikaliųjų" vyriausybėje, turės ilgai jų ieškoti.

• Nežinąs, ar norėtų būti dar du metu PQ vadu, bet norįs būti vyriausybės galva "bent" iki pabaigos šio termino.

Dar nenutarta, ar PQ kvota viešosioms anglų kalba mokykloms yra įmanoma pritaikyti, ir kaip būsimieji imigrantai galės būti integruoti į daugumą.

Levesque apgailestavo, kad PQ asamblėjoje iš 70 asmenų nėra mažumų atstovo, ir tai "sukelia problemų", tačiau tai "ne mūsų kaltė", baigė premjeras.

QUEBEC'O VYRIAUSYBĖ PRANEŠA:

Pranešama, kad Quebec'o Provincijos gyventojai, turintieji Valstybinį Ligos Draudimą/assurance maladie/, apsigyvenę už provincijos ribų, gauna tą patį aptarnavimą.

Statistika rodo, kad 1975 metų bėgyje medicinos aptarnavimą kvebekiečiams už provincijos ribų yra suteikę 1,047 profesionalai.

Jeigu medicinos personalo tarnautojas už Quebec'o provincijos ribų nepriklauso jokiai draudimo įstaigai, tai kvebekietis pacientas gali iš Valst. Ligos Draudimo įstaigos Quebec'e gauti kompensaciją už medicinišką patarnavimą.

/No 8, Statistiques annuelles, 1975/

Informacijos:
Direction Relation Publiques
Casse Postale 6600, Quebec

GEROS ŽINIOS !

√ Vartotojų Reikalams ministeris Tony Abbott pranešė, kad jis pasiryžęs pasiūlyti įmonėms savanoriškai pagerinti automašinų nerudyjamumo standartus. Jeigu, tačiau, nei automašinų gamintojai, nei importavimo įstaigos nekooperuotų- jis pravestų tuo reikalu įstatymą.

√ Quebec'o provincijos šeimų priedai padidinami nuo 1 sausio, 1977 m. 8,2%. Šeimos iš 4 ar daugiau vaikų gaus priedo $ 11,62 kas mėnesį.

√ Dr. Denis Lazure, ministeris Socialiniams Reikalams, ruošiasi susitikti su ligoninių darbuotojų unijos atstovais aptarti priemones, kad būtų išvengta nesusipratimų ateityje.

√ Jis žada taip pat tučtuojau sutvarkyti nepakankamą greitosios pagalbos aptarnavimą, įjungiant į jį policijos tarnautojus.

√ Bus įvesti nuostatai, kurie rems jaunuomenę ir žmones su fiziniais trūkumais.

√ Ruošiamas planas, kuriuo aklieji ir kurtieji galėtų palankesnėmis sąlygomis įsigyti atatinkamus aparatus ar kitokias pagalbines priemones. Jaunesni kaip 18 m. amžiaus, girdėjimo aparatus galėtų gauti veltui.

√ Išdirbs planą, kad pensininkai gautų vaistus nemokamai.

Informuos visuomenę apie perkamų vaistų be receptų panaudojimą.

√ Taip pat pranešama, kad ligoninės ir ligoninių personalas, atsisakę priimti ligonius į skubios pagalbos skyrių, Socialinių Reikalų Ministerijos bus baudžiami iki $ 5.000 bauda.

√ Eventualiai numatomos stipendijos jauniems daktarams, kurie sutiktų dirbti tolimesnėse provincijos vietose.

RCMP ISPEJIMAS

Konservatorius MP atkreipė Kanados premjero Trudeau dėmesį, reikalaudamas, "kad jis savo asmeniškas simpatijas" atidėtų į šalį ir ištremtų apie 20 "šnipų-agentų" iš Sovietų Ambasados.

Otto Jelinek specifiškai paminėjo Voldemar P. Vaber, antrąjį sekretorių, kuris jau buvo žinomas kaip šnipas, Anglijoje.

Kanados vyriausybei išvarius prieš savaitę Vladimir'ą Vassiliev'ą, nes jo veiksmai buvo nesuderinami su diplomatinėmis pareigomis, Jelinek priminė, kad jau prieš 6 mėnesius jis yra įspėjęs vyriausybę dėl Vassiliev, Vaber ir kitų. Taip pat RCMP įspėjo vyriausybę, kad dauguma šnipų Kanadoje priklauso slaptajai Sovietų policijai, KGB.

Jelinek kaltina, kad Kanados premjeras simpatizuoja komunistams ir leidžia šnipams darbuotis ties federalinių autoritetų nosimis.

• Pagal Reuterio žinių agentūrą Lietuvoje esanti susiformavusi vadinamų disidentų grupė. Jos tikslas Sovietų Sąjungos vykdomiems Helsinkio susitarimų nesilaikymams registruoti ir žmogaus teisėms ginti. Šios agentūros pranešimu nurodomos pavardės kun. K. Garucko, Viktoro Petkaus, Tomo Venclovo ir Etano Finkelšteino ir Onos Lukauskaitės, kurie šią grupę įsteigę Lietuvoje.

• Pagal Washington Post" dienraščio pranešimą, JAV vyriausybė atmetusi Prano ir Algirdo Brazinskų prasymą pasilikti Amerikoje. Bet kai Algirdas Brazinskas yra vedęs Amerikos pilietę, tai pagal žmoną yra kelių ieškoti jiems globos ir teisės pasilikimui.

BENDRUOMENYBĖS

KANADOS LIETUVIŲ FONDO DIDELI ŠULAI

Kanados Lietuvių Fondas veikia jau virš 10 metų. Per pirmuosius dešimt metų vos sugebėjo surinkti 100,000 dol. kapitalo mūsų tėvynės reikalams, jos tikslui bei uždaviniams. Tos sumos procentai pagelbėjo mūsų lietuviškoms organizacijoms pasireikšti stiprioje veikloje. Fondas yra didelis ramstis lietuviškumui išlaikyti, nes mes trokštame ir norime, kad mūsų jaunimas toks išliktų. Jeigu tėvai nekalba su savo vaikais lietuviškai, arba jų nemokina lietuvių kalbos, tokie lietuviai neturėtų pilna prasme jaustis lietuviais. Tokių lietuvių reikia tik gailėtis.

Mūsų Fondas turėtų ir galėtų būti daug didesnis ir tuo pačiu daug galingesnis. Jis galėtų daugiau pagelbėti mūsų kultūriniams tikslams bei užsimojimams. Gaila, kad tik maža dalelė mūsų tautiečių iki šiol prisidėjo, įstodadmi Fondo nariais. Yra lietuvių, kurie dėl nesuprantamų priežąsčių, o gal ir tikslų, vengia prie jo prisidėti ir įstoti bent su viena šimtine aktyviais nariais.

Nežinia kodėl, bet mūsų mažesnės kolonijos yra daug patriotiškesnės ir vieningesnės. Kai kurios, ypač LF

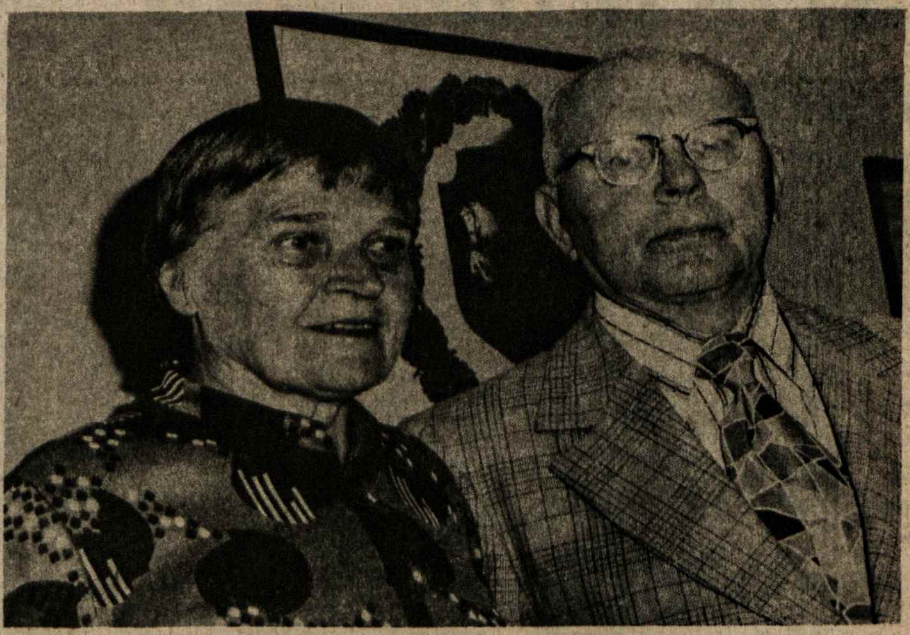

TEODORA IR ALEKSAS KOJELAIČIAI

Nuotrauka Vyt. Maco.

atveju, pralenkia ir didžiausias mūsų kolonijas. Net Torontas ir Montrealis iki šiol tuo pasididžiuoti negali.

Prieš keletą mėnesių paaiškėjo nemenkas Fondo istorijoje įvykis. Mažojoje Ontario kolonijoj atsirado didžiausi Kanados Lietuvių Fondo nariai. Tai Teodora ir Aleksas Kojelaičiai iš West Lorme, Ont. Jie jau būdami Fondo nariais, pasižadėjo savo įnašą padidinti iki $ 100.000. Jau dabar yra įnešę $ 12.000, o jų testamentinis pasižadėjimas pažymi, kad jie pažadėtą įnašą didins kasmet, kol pasieks pasižadėtą sumą. O mirties atveju, testamento vykdytojas pažadėtą sumą įneš į Lietuvių Fondo sąskaitą. Šie mieli Fondo nariai savo įnašu visiems aiškiai pasako, kaip reikia tėvynę mylėti ir jai dirbti. O juk mes visi čia turime panašias sąlygas tėvynei padėt. Ne tada bus laikas fondus organizuoti, kai reikalas pašauks tėvynę vaduoti bei ją atstatyti. Mes čia esame pavergtųjų brolių užnugaris - tiekimas ir sustiprinimas jų vilčių ir siekimų, nes visi žinome, kad siekiame Lietuvai laisvės.

Lietuvių Fondas ir broliai ir sesės tėvynėje kviečia visus geros valios lietuvius stoti nariais į Lietuvių Fondą, o mūsų didiesiems Fondo šulams T. A. Kojelaičiams linkime daug gražių dienų, rodant visiems lietuviams kelią į patriotinius ir būtiniausius kiekvieno lietuvio tikslus - prisidėti ir kovoti už mūsų tėvų žemę ir jos laisvę bei tikslus- Nepriklausomą Lietuvą.

K. Lukošius
LF V-bos sekretorius

ŠVENČIŲ PROGA – LIETUVIŲ FONDUI

Jau kuris laikas šioje apylinkėje dalis tautiečių prieš Kalėdų šventes paaukoja Lietuvių Fondui dalį išlaidų, daromų kalėdiniams sveikinimams.

Tuo gražiu, didžiai reikšmingu papročiu pasekė ir šiais metais šios apylinkės ribose gyveną tautiečiai:

O. ir J. Leveriai iš Campbell's Bay, Que., V. ir B. Paliulioniai iš Kingston, Ont., A. ir K. Pavilioniai iš Richmond, Ont., P. ir L. Dauniai, P. Ancevičienė, A. ir J. Jurkai, Dr. ir L. Gutauskai, Dr. ir V. Kubiliai, A. ir J. Morkūnai, Dr. M. Ramūnienė, Dr. J. Rimšaitė, V. ir N. Trečiokai, V. ir V. Radžiai ir A. ir A. Paškevičiai iš Ottawos.

Be to, vienas asmuo, pagerbiant paslaugaus ir tauraus lietuvio a. a. Kazimiero Truskos atminimą, prisidėjo savąja auka tam pačiam tikslui.

Viso paaukota $ 140, - kurie užskaityti padidinti Bendrąjį Ottawos lietuvių įnašą L. F. nr. 23.

Per 1976 metus šios apylinkės ribose L. Fondui bus sukaupta iš viso $850. Paskutinį asmeninį įnašą padarė inž. Ladas Girliūnas, dabartinis Ottawos apyl. V-bos pirmininkas.

L. F. Įgaliotinis visiems didžiai dėkingas !

L. F. Įgaliotinis

— • —

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ !

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už $5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t. y. naujiems skaitytojams.

Montrealio Lietuvių skautų stovykloje. – Iš kairės Br. Niedvaras, E. Jurgutienė, svečias vyr. skautininkas Miknaitis, Gintaras Nagys ir L. Staskevičius. *Nuotrauka Danieliaus Mališkos.*

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyaute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – $9.50, visur kitur – $ 10.00. Rėmėjo prenumerata nuo $15.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
Tel. (514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONEI. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA, GRĄŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

1977-ji lietuvių kalbos metai!

1977 metai – mums skautams lietuvių kalbos metai. LSS-gos Tarybos suvažiavime, įvykusiame 1976. X. 21 Chicagoje, Tarybos pirmininkė v.s. L. Miliukienė iškėlė lietuvių skaučių-skautų tarpe vis labiau plintantį įprotį – anglų kalbos vartojimą mūsų stovyklose ir sueigose. Pirmininkė įsakmiai paragino vadoves-us atkreipti ypatingą dėmesį į tai ir todėl pasiūlė 1977 metus pavadinti lietuvių kalbos metais.

Lietuviai skautai, žinoma, pilnai pritarta šiam pasiūlymui, tačiau turbūt siūlymo įgyvendinimui nepakaks vien tik vadovų kad ir nuoširdžiausių ir uoliausių bei nuolatinių raginimų. Juk žinome, kad nemaža mūsų jaunesniųjų sesių-brolių dalis vis dar negali reikiamai įsisąmoninti, kad lietuvių kalba yra mūsų tautinė garbė, kad lietuvių kalba yra savaiminga, būdinga, išlaikiusi savo tyras senovines formas, bet kartu labai moderni kalba, prilygstanti visoms kultūringųjų žmonių kalboms ir todėl yra didelis žmonijai turtas ypač mums, lietuviams, žinotinas ir brangintinas.

Reikiamo įsisąmoninimo kelias mūsų išeivijos jaunuoliams nėra lengvas, nes visur ir visada juos supa ir žavi svetimybių jūra. Tėvų gimtosios kalbos vartojimas ir įtaka jų tarpe kas kartą vis mąžta ir taip lyg visuotinis anglų ir kitų kraštų kalbų vartojimas ateina ir... savaime įsigali. Skaudu ir net graudu darosi vadovams visą tai stebint.

Tačiau nenuleiskime rankų. Pirmiausia mums, vadovams reikia būti lietuvių kalbos žinojimo ir vartojimo geru ir sektinu pavyzdžiu jauniesiems, nes geri pavyzdžiai patraukia. Gerų pavyzdžių nesunku rasti ir praeityje. Paminėkime kalką: buvo laikų, kai lietuvių kalba buvo niekinama ir sakoma, kad tai menkutė, paprasta nekultūringų žmonių-mužikėlių kalba, kuri jau stoviant išnykimo slenksčio. Kitataučiai mokslininkai buvo susidomėję šia "mirštančia" kalba, nes tur būt norėję nors jos pėdsakus užfiksuoti atėnančioms kartoms. Bet tie besidominantieji mokslininkai atrado, kad tai didelis žmonijos kalbinis turtas, tiesiog aukso kasyklos tarptautinei kalbotyrai...

Tuolaikiniai lietuviai žinojo savo kalbos vertę ir todėl lietuvių kalba nemirė. Reiktų ir mums tatai žinoti ir vertinti, nes ir kitataučiai, kaip matėme, nepaprastai tai vertina.

Štai kitas pavyzdėlis: ukmergiškis Pranas Bogušis 1806 metais paskaitė Varšuvos Mokslo D-jos suvažiavimui referatą apie lietuvių tautos ir kalbos pradžią. Lenkuose referatai sukėlė nepaprastą susidomėjimą ir pripažinimą.

Neiškenčiu nepacitavęs kai kurių P. Bogušo tezių: Lietuvių kalba muzikalė, labai tinkanti poezijai, turinti nepaprastai daug sinonimų. Todėl ja taip lengva išsireikšti-pasakyti tai, ką nori ir klausytojas viską supras. Lietuvių kalbos sintaksė tikrai verta mokslininko dėmesio. Tai ne beformis, nuo kalbančiojo valios priklausąs taisyklių rinkinys, kaip dažnai būna – "kiek taisyklių, tiek ir išimčių". Tai tobula kalba, kurios sintaksė tokia, kaip senosios graikų kalbos, kuri yra juk idealus pavyzdys visoms kalboms...

Pranas Bogušas yra mums ir dabar skaistus pavyzdys, kaip reikia mylėti savąją kalbą...

Po 1864 m. lietuviams spaudos uždraudimo, Mintaujos gimnazijon įstoję lietuviai moksleiviai, nors tuomet visur viešpatavo rusinimo ar lenkiška dvasia, įkūrė slaptas kuopeles, kurių tikslas buvęs mokytis lietuvių kalbos, savyje ugdyti tėvynės meilę ir žadinti lietuvišką susipratimą savo draugų tarpe. Jie platino lietuvių spaudą ir atsisakė mokykloje melstis rusiškai. Lietuvių moksleivius persekiojo, šalino iš mokyklų ir baudė, bet jie savo tikslų nepametė...

Čia, išeivijoje, mums dabar nėra jokių draudimų mokytis lietuvių kalbos. Priešingai, čia, Kanadoje, už lietuvių kalbą duodama net kreditų. Tai ar nebūtų naudinga skautų tarpe turėti būrelių, kur būtų mokama lietuvių kalbos ir ypač skatinama jaunimą lankyti lietuviškas mokyklas.

Galop išeiviškas pavyzdėlis: Australijos Sydney universitete profesorius skaitė paskaitą apie įvairias kalbas. Šiltai jis paminėjo ir lietuvių kalbą, iškėlė jos grožį ir svarbą mokslo pasaulyje. Užbaigai jis kreipėsi į studentus, klausdamas, ar yra jų tarpe lietuvių? Nijolė Žvirzdinaitė pakėlė ranką. Profesorius paprašė jos padeklamuoti lietuvišką eilėraštį. Nijolė su džiaugsmu deklamavo... ir tai padarė didelį įspūdį ne tik profesoriui, bet ir visiems.

PANORAMA

KAS BŪTINA IR NEATIDĖLIOJANT REIKIA PADARYTI

Vakarų pasaulyje lietuviai per keliasdešimt metų daug nuveikė lietuvių tautos populiarinimui ir gynimui.

Lietuvių tauta yra išskirtinai susiklavusi su pavergtomis tautomis, kaip lygi su didelėmis ir mažomis, pasaulio pripažintomis aukštos kultūros, civilizacijos, vertomis nepriklausomybės, tautomis.

Tai nuopelnas čia ir ten kovojančių lietuvių už savo teisės, už laisvą, vakarų kultūros tautose suprantamą gyvenimą.

Tačiau, mūsų priešai nesnaudžia. Mūsų priešai, rusai komunistai, lenkai ir net gudai, visur, visaip juodina lietuvių tautą. Pirmiausia, nori ištrinti lietuvio vardą, tautą, buvusią valstybę iš istorinių šaltinių. Visur, įvairiuose istoriniuose veikaluose, enciklopedijose, iškraipomi istoriniai faktai. Dažniausia, rašoma apie lietuvius tik blogai, dažnai suklastoti, faktai. Tiesa ir teigiamybės apie lietuvius nutylima.

Tie visi mūsų vadinami "draugai" su "šviežiomis", netikromis žiniomis veržiasi į vakarietių enciklopedijas, istorinius veikalus. Jie turi lietuvių reikalų "specialistus", "mokslininkus", "istorikus" ir pan. "profesorius", o ištikrųjų – klastotojus.

Ir taip po visą pasaulį paskleista klaidingų žinių apie lietuvius ir Lietuvą.

Atskiri lietuviai, lankydamiesi po bibliotekas, sekdami naujus veikalus suranda tuos "šedevrus".

Daugelis papasakoja apie tai pažįstamiems ir tuo viskas baigiasi. Dar kai kuris į lietuvišką laikraštį parašo, ir viskas! Lietuvių priešų propagandinė literatūra didėja, o lietuvių stebėjimas ir atsikirtimai – mažėja ...

Enciklopedijos, kaip "Britanica", "Canadiana" ir kt., yra prirašiusios neteisingų ar nepilnų faktų apie lietuvius. Kas atitaisys? O kiek mokykloms vadovėlių prirašyta su tokiomis žiniomis?

Taipgi Vakarų Europos daugelyje kraštų beveik nemokinama Lietuvos istorijos. Iš ten atvykę, pav., švedai, norvegai, danai ir kt., žino, kad Lietuva yra "rusų šalis, respublika".

Čia būtų galima labai daug faktų pririnkti apie blogą informaciją apie lietuvius.

Kol nevėlu, užtat, neatidėliojant, reikia suorganizuoti pasaulinį "Informacijos Centrą" prie VLIKo ar P.L.B. centro, su skyriais, korespondentais visuose vakarų pasaulio kraštuose, kur daugiau lietuvių gyvena. Tikros tiesos skleidimas apie lietuvių tautą yra būtinas, neatidėliojamas, jei nenorime, kad būtume "paversti" į mažą slavų kilmės, "fašistinio" galvojimo tautelę...

Taigi, lietuviai vadai, profesoriai, mokslininkai, žurnalistai, sukruskite, pasvarstykite ir griebkitės lietuvių tautos apgynimo darbų! Dar nevėlu! J. Valdlonis

– • –

KONCERTAS IŠ LIETUVOS

Chicagos vidurmiestyje, š.m. spalio 23 d. Midland viešbučio salėj įvyko ganėtinai gerai pasisekęs iš Lietuvos atvykusių solistų pasirodymas. Ruošiamą koncertą aprašė Cicero Life, išvardindamas rengėjus J. Kreivėną, V. Zalatorių ir E. Šulaitį.

Salėn susirinko apie 300 lietuvių. Pradžioje kanklėmis E. Poškutė ir birbyne J. Bikauskas subtiliai išpildė Gruodžio-Švedo Ralliavimą, Bražinsko-Polką. Solistė Gr. Apanavičiūtė, pritariant kanklėms ir birbynei pagaunančiai padainavo Tallat-Kelpšos "Lietus Lijo", Dvariono "Oi liūdna", Tallat-Kelpšos "Sakė mane tokia"... Du aktoriai solistai E. Kuodis ir J. Karijotas subtiliai sudainavo bei suvaidino Petrausko "Jau vakaras buvo", Dvariono "Oi užleiskit vartelius", J. Indros "Per Klausučių ūlytėlę" – sulaukdami gausių katučių ir "bravo".

II-je koncerto dalyje publiką sužavėjo solistas bosas V. Kuprys su 3 dainom: Tallat-Kelpšos "Kur lygūs laukai", Raudoniklo "Tėvynė", Žilgaičio "Augo girioj apynėlis" ir pabaigai Gunod Mefisto arija iš operos Faustas. Pastaroji sukėlė publikoj furorą ir reikalavimą "bis". Solistui teko padainuoti dar porą dainų.

Kai estradoj pasirodė sol. Gr. Apanavičiūtė su Kačanausko "Kad aš našlaitėlė", daugelio moterų akyse pasirodė ašaros... Sekė "Vienam dvare" ir itališkai iš operos Tosca II-jo veiksmo arija, sukeldama pasigėrėjimą ir kvietimą "bis". Solistė padainavo dar porą dainų.

Pabaigoje estradoje pasirodė su 7 dainomis E. Kuodis ir J. Girijotas. Padainavo tėvynės ilgesį išsaukiančias dainas: Bražinsko "Kur gimta padangė", Makačino "Bernukai", Juozapaičio "Vingiuoja pilkas kelias" ir jo vieną jumoristinę dainą "Aš medžioklėje ne vienas", pridėdami žodžius: "apie tai žino visi čikagiečiai"... Už tai publika gausiai plojo. Makačino "Gimtinės Dangus" išsaukė nostalgiją mūsų bočių kraštui. Sekė populiari Juozapaičio daina "Mano pypkė kukavinė", prajuokindama publiką ir baigė Bražinsko "Tėvynė Lietuva".

Po pasisekusio koncerto solistės buvo apdovanotos puokštėmis gėlių, o kiti solistai Gustaičio ir Santvaro plokštelėmis.

Publikos tarpe buvo matyti keletas muzikų, kritikų, keletas daktarų ir šiaip muzikos entuziastų. Vakarienės metu teko matyti vieną pensininką, kuris sol. Apanavičiūtei ir kt. solistams pasakė, kad "šis gražus koncertas tiek jį, tiek kitus porai valandų nukėlė Lietuvėlėn..." Už tokį pasakymą sol. Gražina pabučiavo tą pensininką, o dalyviai paplojo. Iš tikrųjų, šis iš Lietuvos atvykusių solistų koncertas buvo puikus!

Frankis Stepanis

MENININKAI IŠ LIETUVOS: J. Bikauskas, E. Poškutė, E. Kuodis ir J. Girijotas išpildo programą Chicagos lietuviams Midland viešbučio salėje. Nuotrauka E. Šulaičio.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

SVAJONĖ IR PASIKALBĖJIMAI – TAI DAR NE KUOPA

J. Šarapnickas š.m. spalio 25 d. Naujienose rašė apie Niagaros Pusiasalio Povilo Lukšio Šaulių Kuopą, bet neparašė teisingai, keno pastangomis ši kuopa buvo įsteigta.

Stasys Jokūbaitis, mano geras pažįstamas niekur nerašė, kad jo pastangomis buvo įsteigta St. Catharines šaulių kuopa. Suprantu, kad J. Šarapnickas nedalyvavo steigiamame susirinkime, ir nėra šaulys, – tai negali žinoti, keno pastangomis kuopa įsteigta.

Prieš 15 metų Stasys Jokūbaitis dažnai atvažiuodavo pas mus, kaip ir aš pas jį lankydavausi Toronte. Besikalbant įvairiais klausimais, kilo mintys steigti St. Catharines šaulių kuopą, kuri apimtų visą Niagaros Pusiasalį. Tuo pačiu klausimu St. Jokūbaitis kalbėjosi ir su kitais St. Catharines lietuviais. Tai buvo pasikalbėjimai ir – svajonė...

1971 m., kovo 7 d. pasikalbėjęs su vietiniais ramovėnais ir kitų organizacijų valdyboms, ar nepakenktų jų organizacijų veiklai, jei šioje kolonijoje įsisteigtų šaulių vienetas ir gavęs užtikrinimą, kad ne, ėmiausi akcijos. Parašiau skelbimą ir paprašiau kleboną T. J. Liaubą OFM, kad paskelbtų pakartotinai per bažnyčią, nurodant, kad steigiamasis susirinkimas šaukiamas 1971 m., gegužės 9 d., mano bute.

Kadangi tuo laiku St. Jokūbaitis buvo Kanados Šaulių Rinktinės Pirmininku, paprašiau, kad atvažiuotų ir atveztų šaulių statutą ir kitą, naujam daliniui reikalingą, medžiagą. Jis mielai sutiko ir atvyko gegužės 9 d.

Kol dar nebuvo nė vieno svečio, paprašiau, kad jis susirinkimui pirmininkautų. Jis sutiko, už ką jam nuoširdžiai padėkojau.

Susirinkimo protokole yra pažymėta, kad susirinkimas sušauktas mano pastangomis.

Tad, keno įsteigta N.P.P. Lukšio Šaulių Kuopa?

P. Polgrimas,
š.k. sekr.

Grįžusi namo, Nijolė su ašaromis dėkojo mamytei, kad ją vertė mokytis lietuvių kalbos, kad siuntė ją į lietuvių mokyklą, kad leido ją į lietuviško jaunimo organizacijas...

O kaip mums reikia daugiau tokių sesių, kaip Nijolė, daugiau tokių brolių, kaip buvo Mintaujos moksleiviai. Tada tikrai 1977 metai būtų verti lietuvių kalbos metų vardo.

V.s.L. Elmantas

– • –

ŽODŽIAI, ŽODELIAI...

Pradinės mokyklos laikais rusų žurnaluose, kurlais labai domėjausi dėl jų paveikslų, buvo pavelkslo nuotrauka – apspitęs būrys kažkokį kenčiantį žmogų ir parašas: Toreadoro mirtis. Tokio žodžio nežinant, jis, mano greitomis perskaitytas, ilgai užsiliko atmintyje kaip Teroro mirtis, /To žodžio irgi nežinojau/.

Mokyklos kurse reikėjo atmintinai išmokti garsaus rusų pasakėčių rašytojo Krylovo/ daug ką ėmė iš prancūzų pasakėtininko Liafonteno/ pasakėčios, kur atsilankiusis meno muziejuje iš vokiško: Kunst- Kammermeno rūbas, kambarys/ nepastebėjo dramblio, nors matė visus vabzdelius ir vabalėlius. Ilgai mano atmintyje buvo /išmokta/ ne "kunstkameroj", drauge, buvau"-bet "Kunstmakteroj," drauge, buvau"... Taip ir atsakinėjau /mokykloje/...

IYYI. Tas nėra vienas žodis, o keturi žodžiai. Kaip tai? – paklaus visi manęs. Štai kaip: kai aš augau, mūsų namuose kalbėta taip, kad žodį "ir" tardavome trumpai "I", žodį "yra" taip pat trumpai tardavome "y". Tad, jeigu būtų reikėję tuomet pasakyti sakinį: "Ir y /raldė/ yra I /to paties garso raldė/", tai aš būčiau pasakęs: "Iyyl"...

"Ablubenyčia dvasios šventos". Atsimenu tą žodį, primenantį "blūdą", girdėtą vaikystėje, iš giesmių knygos. Tai – neišverstas iš lenkiško, "oblubenica" žodis reiškiąs "numylėtinę"...

Arėjas Vitkauskas
New Jersey, USA

PENKIASDEŠIMTMEČIO PROGA—

ŠIEMET SUEINA 50 METŲ NUO GRUODŽIO 17 DIENOS – 1926 SUKILIMO – PERVERSMO.

J. Vaidlonis

Iki 1926 metų gruodžio mėnesio 17 dienos Lietuvos valstybėje buvo pilna to žodžio prasme demokratinė santvarka. Lietuva turėjo iš visų respublikos piliečių ir politinių partijų rinktą seimą, prezidentą.

Tuo laiku Lietuvoje veikė sekančios politinės partijos /pagal 1926 metų rinkimo duomenis/ : kairiųjų blokas turėjo valstiečių liaudininkų 22 atstovus ir socialdemokratų - 15, tautininkai-3, ūkininkų partijos - 2. Dešiniųjų blokas turėjo: krikščionių demokratų - 14, ūkininkų sąjungos - 11, darbo federacijos - 5, žydų - 3, lenkų - 4, vokiečių - 6. Viso 86 atstovai.

Iki 1926 m. gegužės mėn. seimo rinkimų atstovų daugumą turėjo krikščioniškas blokas. Tuo laiku Lietuvos prezidentu buvo agr. A. Stulginskis, o ministeriu - pirmininku dr. L. Bistras.

Kairiųjų blokas, laimėjęs seimo rinkimus, 1926 m. gegužės mėn. sudarė vyriausybę ir Respublikos prezidentu buvo išrinktas valst. liaudininkų atstovas dr. Kazys Grinius, didelis valstybės veikėjas, aušrininkas, varpininkas, dr. V. Kudirkos bendradarbis. Ministeriu pirmininku buvo adv. K. Šleževičius, valstybės liaudininkų atstovas, seimo pirmininku buvo dr. J. Staugaitis, kitais ministeriais buvo: finansų - prof. A. Rimka, Vidaus reikalų - V. Požėla, Krašto apsaugos - pulk lt. J. Papečkys, Švietimo - prof. V. Čepinskis, Žemės ūkio - inž. B. Krikščiūnas susisiekimo - inž. B. Tomaševičius, kariuomenės štabo viršininkas buvo pulk. K. Škirpa.

Kairiajam blokui valdant, pradėjo labai aktyviai veikti komunistai, kurie padedant SSSR valstybei, siekė perimti valdžią į savo rankas. Kairiųjų vyriausybė tam mažai priešinosi, buvo neribota laisvė... Komunistai po visą Lietuvą pradėjo ruošti viešai demonstracijas. 1926 metais birželio 12-13 dienomis Kaune prasidėjo didelė darbininkų demontracija prie kalėjimo, išleidus į laisvę komunistus, taip vadinamus "kuopininkus". Minia žygiavo Kauno gatvėmis ir dainavo revoliucines dainas. Žygiavo iki Liaudies namų senamiestyje.

Panevėžyje demonstracijos įvyko birželio 13 dieną. Prasidėjo prie profsąjungos būstinės ir virš 300 žmonių minia žygiavo su plakatais, šūkiais iki stoties. Šiauliuose irgi buvo demonstruojama birželio 13 d. 1926 m. Panašūs mitingai vyko Vilkaviškyje, Kybartuose, Kalvarijoje, Kazlų Rūdoje ir kt. Po mitingų buvo giedamas Internacionalas ir prašoma pagalba iš ...SSSR. Internacionalas ir kalbos buvo sakomos ne tik lietuviškai, bet ir rusiškai, žydiškai.

Kaip pasakoja liūdininkai, Kauno gatvėse civiliams ir karininkams buvę jau nesaugu, nes jie buvo komunistų užpuolami / įvykis su gen. Bulota, muštynės prie centrinio pašto ir kt./. Komunistai pakėlė galvas. Tačiau visoje tautoje kilo reakcija prieš valdžią dėl laisvės davimo komunistams.

Krikščioniškasis ir tautininkų blokas, bei kariuomenė tokia laisve ir tvarka nebuvo patenkinti. Kariuomenė ėmėsi iniciatyvos padaryti perversmą. Tam tikslui buvo suorganizuota slapta sukilimui - perversmui rengti grupė iš patikimų karininkų ir daugiausia savanorių-kūrėjų /berods apie 50 karininkų/. Jie jau 1926 metų vasarą darydavo slaptus susirinkimus. Iš paviršiaus jie suvaidindavo, kad daro baliukų vakarus daugiausia Šančiuose, karininkų butuose. Tuomet tarp karininkų nebebuvo partinių pasiskirstymų: "smetonininkai", "valdemarininkai", "krikdemai", "cicilikai" ar pan. Karininkų politiniai įsitikinimai buvo jų asmeninis reikalas, vieni simpatizavo vienai grupei, kiti kitai.

Susitarta buvo dešiniojo ir tautininkų blokų ruošti sukilimą prieš valst. liaudininkų ir socialdemokratų vyriausybę. Į karinio perversmo komitetą įėjo: maj. /vėliau generolas / P. Plechavičius, gen. V. Nagevičius, gen. Daukantas, žurnalistas Matas Bagdonas, pulk. Petruitis, gen. Glovackis-Grigaliūnas, gen. Radus-Zenkevičius, kap. Matulevičius, kap. Pupeika, kap. Mačiuika ir kt.

Apie organizuojamą perversmą daug kas žinojo kaip laikinoje sostinėje Kaune, taip ir provincijose. Sakoma, kad žinojo ir tuometinė vyriausybė su prezidentu. Kuomet buvę įspėti Vidaus reikalų ministeris adv. V. Požėla ir krašto apsaugos ministeris pulk. J. Papečkys, jie atsakę, kad susitvarkysią, nes žiną...

Politinės policijos/saugumo/viršininkas 1926 m. spalio 16 dieną padarė slaptą pranešimą min. pirmininkui M. Šleževičiui. Ten rašoma: "Atskiri asmenys stengiasi suorganizuoti grupes ir ginkluotu sukilimu nuversti esamą valdžią. Į savo veikimo orbitą stengiasi įtraukti karininkus ir savanorius. Galva organizacijos — M. Krupavičius, Bistras, Karvelis, Endziulaitis, Starkus, Stulginskis / krikščionių bloko seimo atstovai/ bet jie aktyviai neveikia, vien tik diriguoja. Svarbiausiais aktyviais veikėjais yra: pulk. Glovackis-Grigaliūnas, gen. Ladyga, pulk. Petruitis, pulk. Bobelis, pulk. Braziulevičius, pulk. Grudzinskas, maj. Tomkus, pulk. Burokas, maj. Šarauskas, kap. Požėla, kap. Pupeika, kap. Butkevičius, kap. Gurevičius, kap. Ansevičius, leit. Kaufmanas, leit. Lumbis, leit. Žylis, leit. Juozapaitis ir keletas karininkų iš aviacijos /iš aviacijos karininkų buvo daugiausia, bet žvalgybai, matyt, nepavyko išaiškinti/. Iš civilių asmenų: raitosios policijos vadas Labutis, Kirlis, seimo narys E. Tarauskas, P. Jočys, agr. Petrušauskas, Lipčius, Čepla.

Gen. Glovackis atvirai kalbėjo, kad savanorių organizavimo tikslas yra kovoti prieš dabartinę valdžią ir "Sudaužyti snukius dabartiniams valdovams, kurie nesugeba apsaugoti Lietuvą nuo komunistų ir kt. priešų" - taip kalbėjo Glovackis vienam dvasiškiui.

Kariuomenės tarpe suorganizuotos trejukės schemos. Jų darbo tikslas buvo skleisti tarp karininkų ir studentijos nepasitenkinimą dabartine valdžia, bet ši organizacija dabartiniu metu nepavojinga...

1926 m. spalio 16 d. "Ryto" redakcijoje/krikščionių bloko dienraštis"/ rinkosi labai daug "kademų" šulų. Ten visą laiką buvo ats. pulk. Glovackis, kap. Matulevičius, kap. Pupeika, pulk. Petruitis ir kt. Čia buvo skaitomas Krupavičiaus laiškas ir kažkas svarbaus spręsta. Kiek patirta, buvo kalbėta, kad pasiruošti prie sukilimo". Sekimas tęsiamas - Polit. Policijos viršininkas. / Iš Lietuvos istorijos IV tomo/ Be to, demontracijas prieš M. Šleževičiaus vyriausybę ruošė netik komunistinis, bet ir krikščioniškasis blokas.

1926 m. lapkričio mėn. 21 dieną Kaune, Liaudies Namuose įvyko studentų mitingas, tikslu padaryti demonstraciją prieš kairiųjų vyriausybę. Mitinge dalyvavo apie 600 žmonių. Į mitingą buvo įleidžiami studentai, šauliai ir organizacijų rekomenduojami asmenys.

Mitingui pasibaigus, dalyviai pasipylė į gatvę ir eilėse po 8-10 žmonių pradėjo žygiuoti į karo muziejų. Policija pasipriešino, įvyko muštynės. Minia pradėjo mušti arklius ir policininkus, šaukdami "žandarai, komisarų agentai, išdavikai" ir kt. Buvo ir sužeistų.

Iš laisvės alėjos išsklaidyti demonstrantai susibūrė Daukanto g-vėje prie Užsienio reikalų ministerijos ir pradėjo šaukti: "Duokite mums Čepinskį / Švietimo ministerį, kuris įsteigė daug lenkiškų mokyklų/ ir Požėlą /Vidaus reikalų min./".

/Bus daugiau./

1976. XII. 15

ALGIMANTO

ATJAUNĖJĘS AMERIKOS BALSAS

Amerikinės Padėkos dienos savaitgalyje, Southfield, Mich., Lietuvių Kultūros Centre vykęs X -asis Liet. Kat. Mokslų Akademijos suvažiavimas jau praeitis. Tai būta pakankamai iškilaus įvykio, kuris emigracinio gyvenimo sąlygomis taipačiai išeiviškajai visuomenei gėdos nepadarė. Priešingai, pamatėme, kad savo tarpe turime eilę kūrybingų ir mokslui užsiangažavusių asmenybių, savuoju įnašu turtinančių įvairias akademines institucijas čia ir užjūry.

Savaime suprantama, akademijos suvažiavimas negalėjo likti nepastebėtu ir tokios institucijos, kaip "Voice of America" lietuviškojo skyriaus. Tos žinių perdavimo agentūros stebėtoja - reportere suvažiaviman atvyko Jolanta Raslavičiūtė. Tai simpatinga jaunosios kartos atstovė, kuri jau nuo pirmųjų akademijos posėdžių ir simpoziumų, sąžiningu kruopštumu vykdėjai pavestą uždavinį. Čia ir tiesioginiai įrašai garso juostoje tiesiai iš posėdžių, čia ir atskiri pasikalbėjimai su iškilesniais mūsų mokslininkais. Tuo pat metu ji darė ir savas pastabas, vedė užrašus, kurie bus panaudoti jos reportažuose apie akademijos eigą, visą perduodant radio bangomis klausytojams Lietuvoje ir visur kitur.

Miela buvo stebėti jaunosios reporterės darbą, kurį ji /iš šalies sprendžiant/, atlikinėjo su pomėgiu ir profesionaliu kruopštumu. Susėdome trumpam pokalbiui. Pasirodo, Jolanta yra baigusi anglų kalbą ir literatūrą. Puikus jos mokėjimas gimtosios lietuvių kalbos padėjo jai įsidarbinti "Amerikos Balse". Taip, tarnyba ji patenkinta, nes įdomu, o išvykos, kaip į šį suvažiavimą, ar praėjusią Tautinių Šokių šventę, paįvairina tarnybines užduotis ir teikia progą bent kiek atsiplėšti nuo įstaigos darbo rutinos. Liet. skyriui šiuo metu vadovauja jau visą eilę metų ten dirbąs Alf. Petruitis. Iš devynių skyriaus tarnautojų net keturi jaunesniosios kartos atstovai: R. Sokadolskis, K. Čižiūnas, J. Bradūnas ir J. Raslavičiūtė. Šie keturi vardai, sekantiems lietuviškojo jaunimo veiklą, tikrai nėra svetimi ar nežinomi. Visi jie buvo aktyvūs studentų sąjungoje, skautijos ir ateitininkų sąjūdžiuose. Aplamai, tai labai geras ženklas, kad "Amerikos Balso" lietuviškoji tarnyba yra gerokai atjaunėjusi tiek amžiumi, tiek ir nuotaikomis bei patyrtimi. Tiesa, neužmirština, kad "V o A" yra grynai amerikinė institucija su visai aiškia priklausomybe JAV politikos formavimo įstaigoms. Yra tam tikros normos, paskirtas laikas, kiek ir kam skirti tokiam ar kitokiams reikalui, k. a. bendrosios žinios, įvykių reportažai, komentarai ir panašiai. Iš Wašingtono turimos dvi kasdieninės transliacijos - 10 val. ryto ir 12 val. vidurdienį / New Yorko laiku/ po pusę valandos kiekviena. Kad ir nepergausiai, gaunami laiškiniai atsiliepimai ir iš Lietuvos apie programas. Kartais, po kokio pasikalbėjimo, atsiliepia giminės, girdi, malonu buvo girdėti mūsų tą ar kitą giminaitį kalbant, išgirsti jo balsą.

Mūsų pokalbį teko nutraukti, nes Jolanta skubėjo pagauti dr. J. Girnių sutartam pasikalbėjimui. Gaila, bet savo programose jie ten neturi nuolatinės ir pilnos išeivijos spaudos apžvalgos, nors laikraščių žiniomis naudojasi ir mūsų spaudą seka. Kaip tik ir teko pasiūlyti, kad ateityje kuriame nors tarnybiniame programų aptarimo posėdyje būtų iškeltas nuolatinės spaudos apžvalgos reikalas. Jolanta sutiko, kad tai įdomus pasiūlymas ir žadėjo jo neužmiršti bei padiskutuoti artimų bendradarbių tarpe.

Canada Post | Postes Canada

Naujas pašto tarifas siuntimui į užsienį (išskyr. USA) po December 31, 1976.

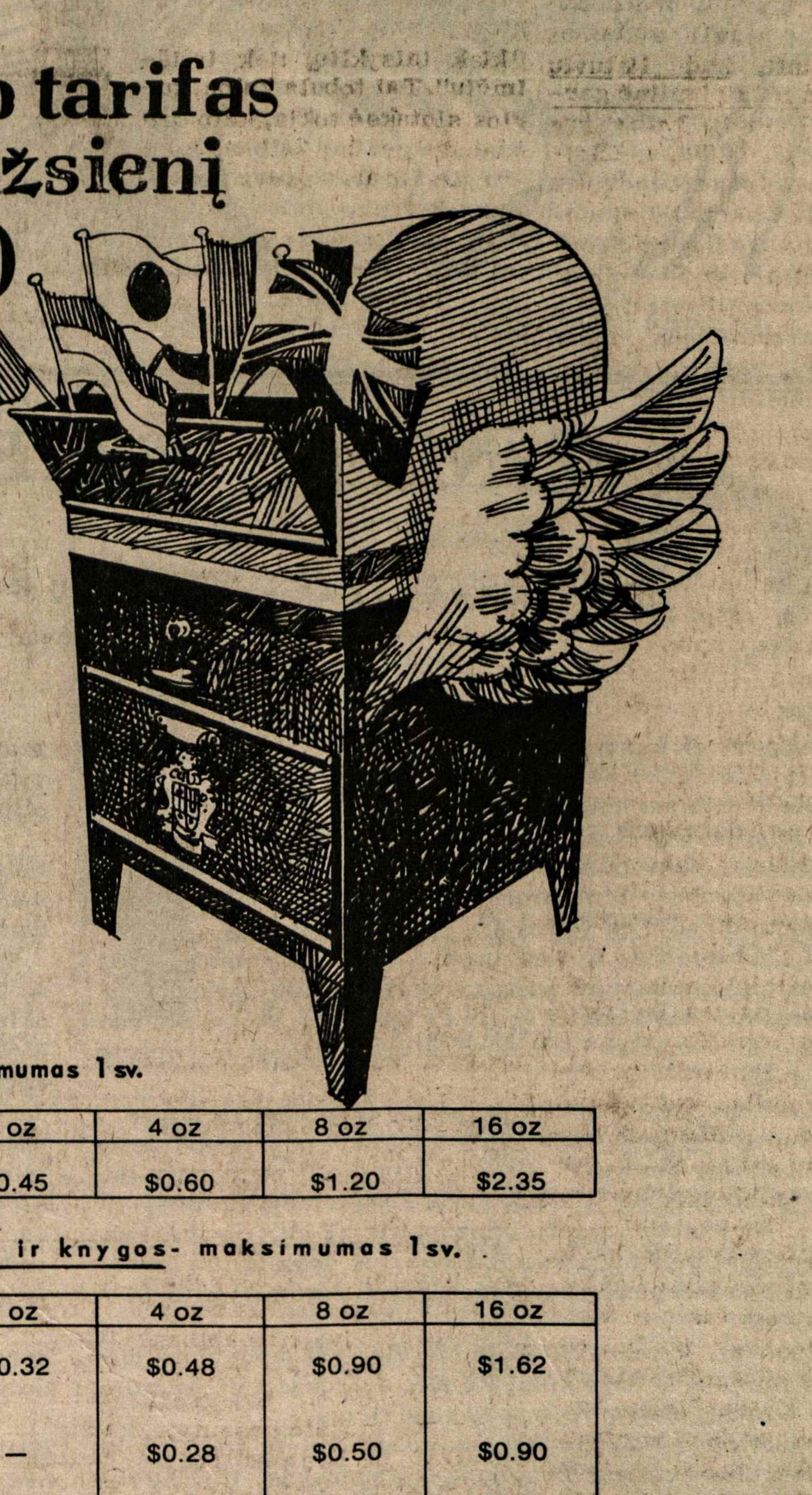

SEKANČIOJE DIAGRAMOJE MATYSITE SVARBIAUSIUS PAKEITIMUS. *

Laiško siunta ir atvirutės - maksimumas 1 sv.

	Iki ir imtinai 1 oz	2 oz	4 oz	8 oz	16 oz
Oro paštu į visus kraštus (išskyr. USA)	$0.25	$0.45	$0.60	$1.20	$2.35
Aerogramos	$0.25				

Maži siuntiniai, spausdiniai ir knygos - maksimumas 1 sv.

	Iki ir imtinai 1 oz	2 oz	4 oz	8 oz	16 oz
Oro paštu į visus kraštus (išskyr. USA)	$0.18	$0.32	$0.48	$0.90	$1.62
Paprastas paštas į visus kraštus (išsk. USA) – Maži siuntiniai	—	—	$0.28	$0.50	$0.90
– Spausdiniai ir knygos	$0.12	$0.20	$0.28	$0.50	$0.90

Specialus įpakavimas

Paprastas paštas tiktai, į visus kraštus išskyrus USA: $ 1.38 už kiekvienus 2 sv. iki 60 sv. maksimumo.

Kiti patarnavimai

Siuntiniai iki 22 sv. gali būti siunčiami Tarptautiniu Paštu.

Kaina priklauso nuo atskiro krašto.

* *Tarptautiniai oro ir paprasto pašto siuntų tarifai šiuo metu nepakeisti.*

KREIPKITĖS Į VIETINĮ PAŠTO VIRSININKĄ INFORMACIJAI DĖL REGISTRACIJOS, APDRAUDIMO IR SPECIALAUS PRISTATYMO.

3 psl.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

ATSIŲSTA PAMINĖTI:
Alijošiaus Lapai, Dr. S. Alūnas,
Humoristiniai eilėraščiai.
Išleido Lietuviškos Knygos
Klubas. Aplankas Marijos
Ambrozaitienės, 1975 m.
Chicago.

Iš: Dr. S. Alūnas
ALIJOŠIAUS LAPAI

NATURALUS IR DIRBTINIS

Taip jau mūsų žemelėje lemta -
Kas dirbtinis, tas pilnas tylos,
Medžių lapai dirbtinai nekrenta
Ir dirbtinis šuva nesulos.

Net dirbtiniai plaukai gražiau sukas
Ant senos ar jauniklės galvos,
Ir per amžinus amžius perukas
Jau daugiau nepakeičia spalvos.

Nenutirpsta dirbtinis sniegas,
Nekris žvaigždės dirbtinio dangaus,
Į dirbtinę krūtinę Las Vegas
Tau bežvelgiant, širdis atsigaus.

Ir dirbtinės gražios blakstienos,
Ir dirbtinė gėlė vis žydės,
Ir dirbtinių dantų tau nė vieno
Niekada jau daugiau neskaudės.

O Arkansas stelte vonios veikia
Galviniesi srovelėj švelnioj,
Ir todėl maudyt artimą reikia
Gero, dirbtino purvo vonioj.

PO TRISDEŠIMTIES METŲ

Prieš trisdešimį metų
Sukūdęs toks atėjo.
Po trisdešimties metų
Labai suapvalėjo.

Prieš trisdešimtį metų
Dvimetis sūnužėlis,
Po trisdešimties metų
Dabar labai apžėlęs.

Tau davė dolerėlį
N C W C,
Dabar geri Martelį,
Naujų namų rūsy.

Ruošei vežimą platų-
Jau visko to nebėr...
Po trisdešimties metų
Sakai jau, I don't care.

Giedrė Žumbakis Shades of Earth 1975

TWENTY LITHUANIAN ARTISTS FROM THE STATE OF ILLINOIS

Bicentennial Art Exhibit
Presented by the Balzekas Museum of Lithuanian Culture / Chicago, Ill.

Meniškas lietuvių dailininkų katalogas talpina šių menininkų darbų nuotraukas ir biografijas:

Aleksa, Vanda Balukas, Blyskis, Cooper, Kelečius, Janine Kinka, Kurauskas, Marčiulionis, Eleonora Marčiulionis, Janina Marks, Sesuo Mercedes, Mozoliauskas, Murinas, Petrikonis, Šileikis, Zita Sodeika, Danguolė Stončiūtė, Ada Sukus, Walaitis, Giedrė Žumbakis.

Įžanginį žodį parašė dail. Petras Aleksa:

In this Bicentennial year, many Lithuanian artists, particularly those who came to the U.S.A. after World War II from their oppressed country, are appreciating the idea of artistic freedom. Here, they can create and express themselves in the manner they know best. To them, this kind of new exprerience is an incentive for creative and constructive work. Their efforts in this exhibition, in which we are introducing twenty outstanding Lithuanian artists to the American public, show their achievements and share their experiences.

This exhibition is limited to only twenty artists with twenty works and is not an attempt to represent all Lithuanian artists in the State of Illinois. However, we are showing a significant cross-section of their work in the form of paintings, prints, sculptures, ceramics, tapestry and fibers. These artists vary widely in their expression, medium and style. The Lithuanian artists, as artists of other nationalities, are also most active in inspiring the study of their own people, the encouragement and the presentation of their cultural endeavors.

I wish to express my deep gratitude to all participating artists and those who helped in assembling this versatile exhibition.

Petras Aleksa

Prieš paskutiniame viršelio puslapyje trumpai, aiškiai suminėti svarbiausi modernių jų laikų Lietuvos valstybės įvykiai. Pagirtinas toks žinių perdavimo būdas, panaudojant sukaktuvinį katalogą: ypač amerikonai atsimena ir mėgsta trumpus sakinius, sutrauktas žinias, aiškias situacijas. O ten Lietuvos situacija labai aiškiai patiekta.

Pridėtas ir gerai paruoštas Lietuvos žemėlapis-paprastas ir lengvai įsidėmimas.

Galla būtų, kad šis leidinys, kuklus bet tikrai skoningas, nueitų koklų nors brošiūrėlių kelias. O turėtų jis pasiekti didesniais egzemplioriu skaičiais mūsų Bendruomenių valdybas, skaitykias, kitataučių universitetų bibliotekas. Ypač, kad išleistas Amerikos 200 m. sukakčiai paminėti, turėtų būti nepražiopsota proga. Ir ne po vieną, ar du egzemplioriu...

Kodėl į siuntimo darbą neįtraukti lit. seminarų studentus, ar pensininkus ? b.

LIETUVIŲ DAILININKŲ ŽINIAI

Paskelbtoji $1000 premija už lietuvio dailininko kūrinį tautine tema bus paskirta 1977 m. birželio mėn. 4 d. atidaromoje parodoje. Kūriniai parodai ir premijai bus atrenkami šia tvarka:

1. Iki 1977 m. gegužės 1 d. dailininkai pristato savo kūrinių skaidres ar spalvotas nuotraukas. Dailininkas gali siūlyti iki 10 kūrinių.

2. Chicagoje ir apylinkėje gyveną dailininkai, vietoj skaidrių, gali pristatyti pačius kūrinius.

3. Kūrinius parodai atrenka Jury Komisija, kurios sudėtis bus pranešta vėliau.

4. Atrinktieji kūriniai iki gegužės 28 d. pristatomi 4038 Archer Ave., Chicago, Ill., 60632. Šių kūrinių juoda-balta fotografijos katalogui ir spaudai pristatomos iki gegužės 21 d.

5. Premijuotas kūrinys skirtas į Meno Kūrinių Fondą.

6. Po parodos dailininkai savo kūrinius atsiima patys ar per įgaliotinius. Skaidrės ir spalvotos nuotraukos grąžinamos.

Čiurlionio Galerijos, Inc.
Informacija

NAUJI DARBAI MENO KŪRINIŲ FONDE

Čiurlionio Galerija, Inc. gavo sekančius Jury Komisijų atrinktus kūrinius: dail. Vlado Vaitiekūno -"Saulėtekį"/iš Reinkarnacijos ciklo/ "Wisconsin Dells" gamtovaizdį ir "Autoportretą";

Dail. Veros Švablenės atrinktą "Natiurmortą".

Dail Vaitiekūno darbai yra alliejinė tapyba ant drobės, o dail. Švablenės-spalvota grafika.

Pranešdami visuomenei šią žinią, tariame širdingą ačiū kūrinių autoriams už dovanas. Meno Kūrinių Fondas yra neprikiausomos Lietuvos nuosavybė.

Čiurlionio Galerija, Inc.

PAŽINKIME PRAEITĮ !

GYVENIMAS ŠARVUOČIŲ RINKTINĖJE

Bal. Brazdžionis

O kaip veikė sportas ?

Kaip kitiems kultūriniams įvykiams, taip ir sportui, buvo labai sunku klestėti. Nežiūrint tokių sunkių sąlygų, jau 1922 m. Šarvuočių Auto divizijos žmonės | dalyvavo sporto varžybose ir laimėjo keletą pirmųjų vietų. Pirmoje sporto dienoje dalyvavo šie šarvuotininkai:

L. Vokietaitis, A. Laurinaitis, Br. Šematulskis. Jie visi laimėjo pirmas las vietas ir gavo gražių dovanų už bėgimą, šokimą į aukštį ir ieties metimą. Vėliau šarvuotininkai dalyvaudavo techninės dalių rinktinėje ir sporto varžybose.

1928 m. rugsėjo 1-2 dienomis per karines varžybas, rinktinė gavo Krašto Apsaugos ministro perduodamą dovaną už taikliųjį šaudymą. 1929 m. laimėjo II vietą, gavo dovaną "Juodąjį Erelį". Aukštojoje Panemunėje laimėjo II vietą. Čia pasižymėjo ltn. Juozapaitis už 1500 m. bėgimą, už barjerinį bėgimą j. psk. Balanas, už šokimą ltn. Bulvičius, už granatų metymą Rudys, rutulio stumimą ltn. Šimėnas.

1930 m. Vytauto Didžiojo Metais, vėl asmeninės dovanas laimėjo iš šarvuotininkų psk. Janickas, už patrulio žygį, 5 tūkst. metrų bėgimą Keresevičius,

Aukštojoje Panemunėje vyko daug įvairių sporto šakų šventių. Jose vėl pasižymėjo kpt. Ivanauskas, ltn. Bulvičius, Vl. Meleckas, psk. Labanauskas, psk. Šilbajoris, gr. Mikalauskas, eil. Rudys ir kt.

Persikėlus šarvuotininkams į Radviliškį, sporto sąlygos pablogėjo, bet 1936 m., pavasarį, šarvuotininkai sudarė futbolo komandą ir rungėsi su II inž. batalijono komanda, laimėdama 1:0. Jau 1938 m. vėl dalyvavo rungtynėse. Be to, sudarė krepšinio komandą. 1939 m. laimėjo rungtynėse futbolą ir krepšinį prieš II inž. batalijoną.

Kai 1938 m. šarvuotininkai įsikūrė savo gražiuose pastatuose, ten įsirengė ir sporto aikštes, kuriose nuolat vyko žaidynės. Lietuviai sportininkai dalyvavo ir 1939 m. olimpijadoje. Juos galima pamatyti Pr. Lubino filmoje.

Daugiausia buvo visų mėgiamas taikliusis šaudymas. Ne tik liktiniai puskarininkiai, bet ir kareiviai eidavo į šaudymo rungtynes. Šarvuotininkai, kol dar gyveno Kaune, domėjosi irplaukymo sportu.

Ta pačia proga noriu pasakyti, kad nors Ryšių Batalijone buvau tik 6 mėnesius, bet liko atmintyje daug malonių akimirksnių. Ypač, kai pernai mirė muzikos mokytojas Mykolas Liuberskis, "Karlo" skaitytojai prašė daugiau ką apie jį parašyti.

Neilgai teko būti jo chore - 6 mėnesius -, bet jis buvo toks geras mokytojas! Šančiuose ateidavo kas vakarą mus mokyti dainų. Jis tada buvo civilinis tarnautojas, bet su daina, niažais chorais jau dalyvavo laisvės kovose, vis nepamiršdamas jaunųjų karių. Kai kiti ilsėjosi, mes, sudadę chorą, dainavom. Ir labai miela buvo dalyvauti, jam diriguojant, radijo programose, šventėse ir kt.

Ryšių batalijone švietimas ir dvasinė sritis, panašiai, kaip pas šarvuotininkus, visų techninės dalių dvasios vadovas buvo kun. Česaitis.

Mažai yra duomenų šiapus iš mūsų laisvės metų apie Karliuomenę, kai veikė Karliuomenės Štabo, Spaudos ir Švietimo skyriai. Todėl dabar sunku visus švietimo ir kultūros darbus suminėti. Gaila, kad jokių istorijų dar ik šiol neparašė, kaip iš viso gyveno Lietuvos Karliuomenė. Buvę karliai, vadai ir spaudos žmonės, - susirūpinkime išleisti mūsų karliuomenės istoriją ! Juk visas karių paruošimas, mokymas valdyti įvairius ginklus, statutai, visa karinio parengimo programa buvo realūs įvykiai ! Palikime ką nors iš to ateičiai.

- pabaiga -

Iš: Ieva Simonaitytė

KARAI EINA PRO ŠIMONIUS

Ne vienas keleivis, lyg sekdamas meilų šulinio svirties mojimą, užkrypdavo į Šimonių sodybą.

Ir išpasakodavo keleivis savo nelaimes, savo vargus, savo troškimus ir išliedavo savo širdį žmogus Šimoniam.

O mažiukai Šimoniukai išsižioję klausydavosi iš smalsumo. Ir keleiviui išėjus, susitūpę patvoryje toliau sau pindavo pasakas apie baisiuosius rusus.

O kitą sykį užeidavo vyras apiplyšusia rusu kareivių mundiera, kurių daug matydavosi pastenyje. Baisias jis padarydavo akis; išlakstydavo Šimoniukai į pakampius pasislėpti. Bet ir didieji negalėdavo su tokiu susikalbėti.

- Daite chleba !- sakydavo jis pagaliau, ir jo akys jau nebebūdavo baisios, o tikrai prašančios, Kartais atrodydavo net lyg anasai verkti norėtų.

Tatai suprasdavo Šimoniai ir pavaišindavo pabėgėlį ne tik duona, bet ir sviestu, sūriu, pienu.

- Spasibo, matuškai!- sakydavo išeidamas maskolis ir bučiuodavo Šimonienei ranką.

Ir ilgai dar kalbėdavosi Šimoniai apie pabėgėlį maskolių kareivį ir apgailestaudavo:

- Kur dings dabar vargšas!

...

Tik vieną kartą, iškilus kaži kokiam karui, buvo pašauktas ir Šimonių vienas. Išvyko Šimonis pėsčias, traukė per šilus, persikeldino arba ir patsai perbrido per upes, upelius ir žingsniavo vieškeliais Karaliaučiaus link į karą.

- Aš Šimonis iš Aukštųjų, esu pašauktas į karą, - atvykęs į Karaliaučių prisistatė jis komendantui.

Ir komendantui dar nepasakius, kur Šimonis turi pasidėti, įsiskubino kažin koks žmogus ir įteikė jam raštą.

Perskaitė komendantas, sugniaužė ir numetė po stalu popierį. O pats labai susijaudinęs ėmė tekinas bėgioti po raštinę:

- Verflucht, verflucht nochmal !

Bet Šimonis dar vis čia tebestovi ir nežino, ką daryti. Nei jam eiti, nei čia palikti.

- Was stehst du da noch, du, Kamel? -putoja vokietis.

- Pone, aš atėjau į krygį.

- Der Krieg is aus, marsch nach Hause !

Ir karo nematęs pargrįžo Šimonis vėl tais pat keliais namo, kuriais buvo išvykęs.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

4 psl.

Forelio „Lyties Klausimas"

Arėjas Vitkauskas

(Tasa is praeito numerio)

Moteris turi dirbti taip pat kaip ir vyras ir atlikti savo gamtišką paskirtį. Rasė, kurį to nesupranta, žūsta. Moters gyvenimo idealu neturi būti supimasis supyklėje su romanu rankoje arba raštvedžiavimas raštinėse ir užlaikymas kaip galima ilgiau švelnios veido spalvos. Moteris turi būti sveikame ir stipriame išsivystyme, fiziniame ir protiniame darbe šalia vyro šeimoje, taip pat duoti visuomenei kaip galima daugiau dvasiniai ir fiziniai sveikų vaikų. Tas analptol nekiludo tam, kad vaikų gimdymas būtų apribojamas ten, kur neužtenka dvasinės ir fizinės sveikatos, gabumų ir jėgų.

Matome, kad toklais teisybės žodžiais šis daktaras mokslininkas nedaug įsigytų karštų pasekėjų moterų tarpe, nes juk ir šviesiausi Amerikos protai jau senai mato išsigimėlišką tokios krypties tendenciją, kokia ji yra dabar/žymiausi rašytojai pažymi vaikų negimdymą, jaunimo neatsakingumą pagrindinėse žmogiškose pareigose ir t.t. ir tie rašytojai yra gimę ir augę o taip pat ir mokęsi Amerikoje/.

Kitoje knygos vietoje yra sakoma, kad šių laikų mūsų kultūroje mes matome savotišką reiškinį - mažėjimą vaikų skaičiaus, kai tuo tarpu daugėja turtas. Iš vienos pusės tai yra todėl, kad vaikai jau nesudaro turto, šalintinio, o yra priežastimi ypač esant aukštam kultūriniam išsivystymui. Iš kitos pusės - moters aukštesnė socialinė padėtis įkvėpė jai nėštumo baimę, o labiau išlepęs gyvenimo būdas padarė ją silpnesnę ir jautresnę, dėl ko jai yra sunkiau pakęsti vaikų gimdymą.

Šie paskutiniejі reiškiniai sudaro aiškiai nesveikas mūsų kultūros apaugas.

Toliau autorius, aiškindamas vyrų ir moterų padėtį visuomenėje, sako, kad moterų emancipacija nesiekia moteris paversti vyrais. Ji siekia tik grąžinimo joms jų žmogiškų, prigimtų teisių. Ji analptol neturi leisti moterims tinginiauti arba atpratinti jas nuo darbo. Nereikia auklėti iš jų nei išlepintų numylėtinių arba kambarinių šunlukų savo vyrams. Joms turi būti sutelkta ta savystovi padėtis, kuri atitinka jų gamtiškam paskyrimui ir valdmeniui visuomenėje. Kaip tik jų lytinis valdmuo daro didelę reikšmę ir telkia joms teisę reikšti socialiniame gyvenime plačius reikalavimus.

Kai moterims bus sutelktos lygios teisės su vyrais visuomenėje t.y. kai jos ims savaip ir pagal savo moterišką sugebėjimą daryti įtakos visuomenės dalykuose taip pat ryškiai kaip ir vyrai, tada bus pašalinta trečia svarbiausia šaknis dabartinių lytinių netvarkingumų. Štai kodėl visiška moterų emancipacija sudaro mūsų tretįjį svarbiausią postulatą. Tad kas gi gali kaltinti Forelį šališkumu? Tik betrūksta neužmiršti, kad jis be teisių primena ir pareigas, ko nevisada dabar nori saugoti teises įgavusieji... O dėl teisių lygumo kas tai liečia Š. Ameriką, žinoma, kalba šiandieną jau yra visai kitokia negu buvo autoriui dar knygą rašant. O jeigu dar šiandien kas kalba, tai tik, kad tos lygios teisės pilktam panaudojamos.

Knygoje yra įdomesnių posakių: " Blausiuose, kupinuose neaiškių nujautimų brėstančio jaunimo jausmuose tikyba, poezija ir erotika visada susipina tarpusavyje... Lygiai taip pat žmogų turi nuliūdinti mintis, kad labiausiai pastangingu darbu jis negali nieko sau pasiekti arba savo žmonai ir vaikams, o tarnaus savo darbu tik visuomenei. Žmogus dar toli gražu neturi tokio stipraus visuomeninio instinkto, kad rastų pasitenkinimą viename veiklliame, sąžiningame ir stropiame darbe tik bendrai gerovei - jame dar perdaug tvirtas šeimos instinktas".

Kalbėdamas dėl abortų, Forelis sako:"Man gali priklišti nenuoseklumą, kadangi kiekvienam žmogui, tame skaičiuje ir moteriai, turi būti sutelkta visais atvejais teisė daryti su savimi ką tik ji nori ir baudžiamajai teisei tas neturi rūpėti - tai aš paneigiu. Čia yra ne vienas, o du kūnai: jos ir jos kūdikio. Gemalas įgyja gyvybę nuo apvaisinimo momento, jo gyvybė yra artimiausiai susijusi su motinos gyvybe, tad socialinės teisės tuo labiau yra vertos apsaugos, nes jis pats jų dar negali įgyvendinti".

Tokius žodžius skaitant, kažkodėl prisimena vieno žymaus Amerikos žurnalo straipsnis, kad Amerikoje daugiau negu bet kur kitur yra daromos nelegalios operacijos arba toji "isteriškoji meilė" yra rūšis patologiškos meilės, kuri yra tik vaizduotėje ir yra lydima aistringais posakiais ir koketavimu. Pas moteris tokia melagingą meilė pasitaiko dažniau, tačiau ji pasitaiko ir isteriškų vyrų tarpe. Tada atsiranda aiškinimas, jog tai buvusi paprasta klaida bet ne meilė.

Gabus, darbštus, idealistiškai nusiteikęs ir fiziniai sveikas žmogus ieško ir randa sau vertą gyvenimo palydovę. Abu partneriai neieško lengvo gyvenimo, o apsikrauna save gana dideliu darbu, ypač visuomeniškai naudingais uždaviniais ir gimdo tiek vaikų, kiek leidžia žmonos sveikata. Tai yra idealus teigiamo altruizmo ir teigiamų egoizmų junginys. Kas skraido prieš sutuoktuves idealų aukštumose, tam gali tekti pergyventi žiaurių sukrėtimų. Teisingesnis išauklėjimas, sujungtas su išaiškinimu lytinių santykiavimų, ne tik apsaugotų jaunas moteris nuo staigių ir sunkių nusivylimų, bet tuo pačiu metu pakeltų vyrų etišką lygmalę.

Forelis socialistinį mokymą supranta ne suakmenėjusius ir net ne marksistinius dėsnius, o stambų socialinį pasisekimą, kovojant prieš kapitalo viešpatavimą. Žmonės turi būti pastatyti tokiose sąlygose, kad jiems iš tikrųjų tektų visas ir pilnas darbo produktas, kad jie galėtų ir lytiniu atžvilgiu gyventi žmogaus vertą gyvenimą.

Forelis yra labai žmoniškai nuolaidus, kalbėdamas apie baudžiamosios teisės klišmąsį kai kuriuos lytinius dalykus. Pavyzdžiui, jis sako, kad geriau yra paliktį ramybėje sodomistus, urningus ir pederastus, nes jie, išskyrus save, nieko blogo kitiems nedaro. Tačiau yra priešingas minčiai, kad būtų leista vestis išskrypėliams vyrams ar moterims

Abiejuose Forelio knygos tomuose skaitytojai yra supažindinami su gamtos istorija, anatomija ir fiziologija, paduodama žmonių lytinių santykiavimų etnografija ir istorija: norima aupiešti žmogaus lytinio gyvenimo individualų vaizdą nuo jo gimimo iki mirties.

Viename iš skyrių aprašyti lyguisti lytinio gyvenimo iškrypimai, kurie daug giliau įsiskverbia į mūsų visuomeninius santykius negu apie tai paprastai manoma.

Dar kituose skyriuose kalbama apie žmogaus svarbiausias jausmų ir interesų sritis, kaip įstaiga ,pinigai, nuosavybė, jo gyvenimo išorinės sąlygos, tikyba, medicina, etika, politika, menas ir t.t. Taip pat peržiūrimi su jais susiję nuostatai ir papročiai.

Forelis yra buvęs užpultas už neobjektyvumą moterų atžvilgiu. Dr. P.I. Mebius savo knygoje "Moterų fiziologiška silpnaprotystė" rašo nemažai prieštaraujančiai ir kai su kuriais Forelio teiginiais visiškai nesutinka. Patartina būtų ir šio autoriaus išleistą knygą perskaityti.

Jaunuoliai ir merginos, išeinantieji į gyvenimą turėtų perskaityti šią knygą, kurioje parašyti svarbesnieji dėsniai ir prie jų priėjimai, nežiūrint laiko tėkmės, pasilieka tie patys. Tačiau jei kuris skaitytojas bus nepatenkintas autoriaus tikybiniu indeferentiškumu, reikia žinoti, kad ši knyga yra parašyta autoriaus kaip daktaro ir mokslininko, o visos kitos visuomeniškos sąlygos jo darbo linijos nekeičia.

Velionis S. Pranckūnas ir riteriškumas

Besklaidydamas senų laikraščių iškarpas, bežiūrinėdamas įvairių autorių straipsnius- straipsnelius, atsiliepimus bei pastabas, randu pavardę po kai kuriais straipsniais-S. Pranckūnas. Matau tatai, ir mintys formuojasi galvoje: žmogus ateina, pabūna ir išeina, o jų darbai, kaip nenykstantys pėdsakai, pasilieka. Gyvendami šiame pasaulyje, mes daug prikalbame, nemažai padarome, bet mažai yra tokių, kurie neprašomi, pasišautų ginti užpultą asmenį, nors anas ir nesišaukia pagalbos bei užtarimo...

Kai kas gal pritaria užpuolėjui ir gal dar pasiundo jį vykdyti savo blogus norus, kai kas gal su pasitenkinimu šypsosi, matydami ką, nors niekinant, bet ne S. Pranckūnas.

Kai kartą Toronte buvo mano darbų paroda, tai vienas, slapyvardžiu pasirašęs, architektas/man jis buvo žinomas/, šiame laikraštyje /tikkitam redaktoriui esant/ piktais žodžiais prabilo apie tą parodą ir mane, pareikšdamas viešai, kad man "trūksta skonio". Nepaaiškino, kuo jis matuojąs pilną sąkyčiau-gerą/ skonį.

Tada S. Pranckūnas /tuo metu mano visai nepažįstamas/, nors ir neklaidžiojęs po neaiškias meno teorijas, bet prigimtu natūraliu meno supratimu vadovaudamasis, drįso viešai išeiti prieš tą niekinantį slapuką. Tai buvo Sigito Pranckūno riteriškas pasielgimas. Jį tada pasekė ir keletas kitų asmenų su savokritiškais pareiškimais tam slapukui.

Velionis Sigitas Pranckūnas tada nekartą įvairioje spaudoje rašė pasisakydamas prieš:"... užgaulingus, be pagrindo ir be platesnio paaiškinimo, meninikus įgeliančius įtaigojimus", kad "...tokie nemalonūs išsireiškimai tamsia dėme suteršia laikraštį"..."jei kritikas savo žodžiais turėjo nors kiek nuoširdumo, jeigu jis jautėsi atviras ir pakankamai autoritetingas, kodėl jis nedrįso pasirašyti po savo neiginiais. Juk dažnas akiplėša gali parašyti, kad komercija nepadeda dailininko vardui, arba apie "skonio neturintį dievdirbį". Skaitytojas dėl to reikalauja platesnio paaiškinimo. Kitu atveju, tai yra paprastas tuščiažodžiavimas".

Taip kadaise, drąsiai ir atviraį reiškė savo mintis, ieškodamas tiesos džentelmenas velionis S. Pranckūnas. Kas dabar su tokiu riteriškumu gins užpultuosius? Ne vienas pasigęs jo teigiamų pareiškimų, kuriuos jis palikо gelstančiuose spaudos puslapiuose, pasipriešindamas mintims tų, kurie gal ir didesnius mokslus buvo ragavę, bet praradę širdies kilnumą, o pasisavinę iš niekingojo pasaulio piktas pagiežas, jomis užliejo savo mintis ir tuomi niekino kitus "...žodžiais, kuriuose nebuvo nuoširdumo, o dar mažiau tiesos, nes jie nedrįso rodytis atviru veidu". Taip atviraį juos kritikavo velionis S. Pranckūnas, nes jis patsai nesislapstė ir iš pasalų žmonių neužpuldinėjo, o kalbėjo atviraį, ar kam tai patiko, ar nepatiko.

Dailininkas Dagys

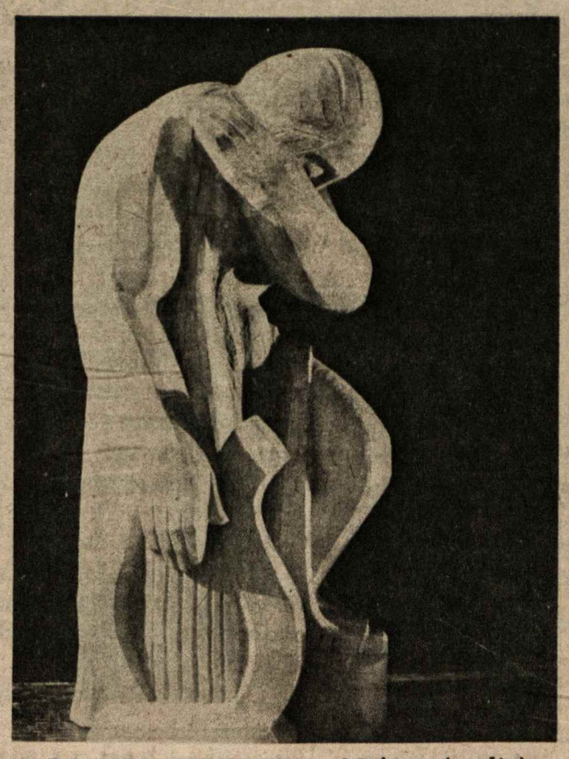

DAGYS – Nelaiminga kūrėja (medis).

KREIVI VEIDRODŽIAI

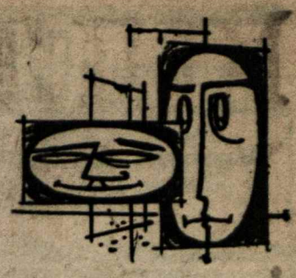

TEVYNĖS PATRIOTO IŠPAŽINTIS

– Matyt, sunkią nuodėmę padarei, sūnau?
– Taip, dvasiškas tėve, pritrenkiau vieną nevidoną.
– Užmušei?
– Dar liko gyvas, dvasiškas tėve. Atsigavo...
– Kodėl ir už ką jį mušei?
– Neiškenčiau. Tarnavo hitlerininkams Lietuvoje. Daug žmoniu pakiojo.
– O dabar didžiuojasi Amerikos pilietybe ir lietuviška veikla. Taigi trenkiau...
– Didelę nuodėmę padarei sūnau, pakeldamas ranką prieš savo artymą... Kokias kitas nuodėmes prisimeni?
– Neprisimenu...
– Lankiais iš Lietuvos atvykusių menininkų koncertuose?
– Taip, buvau visuose koncertuose: Daunoro, ir Noreikos, ir Kaukaitės, ir Kaniavos... Verkiau...
– Atgailavai verkdamas?
– Susijaudinęs verkiau, dvasiškas tėve, susigraudinęs... pasilgęs tėvynės...
– Didžiausią nuodėmę papildei. Apsikrėtei bolševikinėmis baciliomis. Vienintelis kelias tokiems nesusipratusiems – į pragarą!

Parinko Kazys Beniušis
Winnipeg, Man.

Pastaba: Skaityti galima tik buvusiems smetonininkams. O kitiems "nedoriems" dypukams – "draudžiama"...K.B.

NAUJA LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

veikia kiekvieną penktadienio vakarą nuo 10 iki 11 val. val. iš WOPA stoties 1490 AM banga.

Įvairiais pranešimų reikalais skambinkite Kazei Brazdžionytei Tel. 778-5374.
2646 West 71-st St., Chicago, Illinois 60629

Kazė Brazdžionytė
Programos vedėja

ĮSIDĖMĖTINAS IŠRADIMAS

Geriausias Amerikoj ir Europoj "JIB Haarpflege-Lotion" preparatas sulaiko plaukų slinkimą, naikina pleiskanas, pašalina niežėjimą, plaukų skilimą, stiprina plaukų šaknis, padeda atgauti natūralią plaukų spalvą. JIB vartodami nebūsite nei žili, nei pliki 100%. Įrašyti vaistinių RED BLUE knygoj. JIB Medicine Liq. 8 uncijos 16 savaičių $6.00. Pinigus siųsti mūsų atstovybei:

2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ontario, Canada arba
J. I. B. Laboratory 1437 So. 49th. Ave., Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

A A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI – ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagelbos. Ateięs pas mus – nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11,30 iki 12 val. nakties.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA $ 10.00 metams ir $6.00 pusei metų.

KELEIVIS
PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniais.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	6%
santaupas	8½%
term. depozitus 1 m.	9½%
IMAME UŽ:	
asmenines paskolas	12%
nekiln. turto pask.	11%

• Tradicinį Hamiltono Kaukių Balių vakarą 1977 m. vasario 19 dieną ruošia Skautų Rėmėjų Komitetas, Jaunimo Centro salėje, 48 Dundurn str. N.

Kviečiame Hamiltono ir apylinkių visuomenę ruoštis kaukes; geriausios kaukės bus premijuojamos, veiks bufetas, bus šilti užkandžiai ir kitos staigmenos. Prie smagios muzikos linksmai praleisime laiką - užgavėsime su Hamiltono skautais!

Skautų Rėmėjų Komitetas

delhi

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO PAMINĖJIMAS

Kažkur tai yra pasakyta: ką esi skolingas - atiduoki. Taip ir mes, pasitraukdami kitados iš tėvynės, liko - me jai skolingi; vieni gal mažiau, kiti kiek daugiau.

Daugumas iš mūsų įvairiais būdais stengiamės padėti pavergtam broliui, o tuo pačiu ir pavergtai tėvynei. Jei ji materialinė parama išeivijos lietuvių pavergtam kraštui tampa didele rakštim pavergėjo akyse, tai viešа demonstracija, įvairių minėjimų formoje, Lietuvos okupantą, tiesiog, į pasiutimą varo.

Gi kur tik randasi kiek didesnė lietuvių grupelė, jie nuolat rengia įvairius paminėjimus, kaip kad Vasario 16, Birželinius, o taip pat ir Lietuvos Karuomenės atkūrimo. Jų metu vis randame progą iškelti į viešumą Lietuvos okupanto daromą skriaudą pavergtai mūsų Tėvynei Lietuvai.

Bet deja, reikia pabrėžti faktą, kad mūsų kovotojų gretos vis mažėja: vieni pasitraukia amžinybėn, kitų jau jėgos ima išsisemti, o dar skaudžiau, kad didelė dalis niekad neprisidėjo prie kokios nors veiklos, o tik mėgo pakritikuoti kitų darbus.

Kitados Anis Rūkas taip posmavo: savanoriai-artojėliai kad ir alkani bei basi, bet ėjo mums Laisvę nešini. Visai panašus vaizdas gaunasi ir šiuo laiku, kai įvairių minėjimų proga, paskui įvairias vėliavas linguoja anų laikų savanoriai-artojėliai. Karių-veteranų, šaulių vienetų valdybas, dažniausiai sudaro buvę eiliniai bei puskariininkai ir retai kur užtiksi kokiose pareigose buvusį mūsų karuomenės karininką; nors jie liko daugiau skolingi pavergtai tėvynei, kai veltui gavo išmokslinimą įvairiose karinio mokslo institucijose ir gaudavo geras algas, palyginti, už lengvą tarnybą.

Š.m. lapkričio 20 d. Delhi, Ont., vyko gan gražiai suorganizuotas Lietuvos Karuomenės atkūrimo paminėjimas, kurį surengė DLK Gedimino Šaulių kuopa. Jai jau eilę metų pirmininkauja buv. Liet. K-nės psk. Stepas Jakubickas. Delhi lietuviška kolonija nėra skaitlinga, o taip pat ir šaulių tik saujelė, bet šia proga į talką atskubėjo gan didokas DLK Algirdo Š. Kuopos šaulių būrys iš Hamiltono, su savo vėliava.

Šios šventės proga, už visuomeninę veiklą, buvo gražiai pagerbti ir atatinkamai atžymėti du Delhi Š. Kuopos šaulial: J. Žlogienė ir S. Jakubilius. Š.S.T. jiems skirtus žymenius prisegė Kanados Š.R-ės p-kas šaulys P. Kanopa.

Po trumpos paskaitos ir Kanados Š.R-nės p-ko kalbos, buvo labai graži meninė dalis.

Mažoje Delhi liet. kolonijoje, tai ir tautinius šokius šoko patys mažieji, o jiems gražiai patalkino iš Londono, Ont., atvykę patys vyresnieji. Gi solistė J. Sriubiškienė iš Toronto, visus sužavėjo savo lakštingalos balseliu. Nors eilinis stebėtojas negalėkritiškai įvertinti solistos-tės dainavimo, bet daug kas suvokiama iš publikos reagavimo, kai publiką sudaro didele dalimi intelektu-

(Nukelta į 8 psl.)

Toronto LN 25-čio minėjime prie naujojo pianino dainuoja sol. J. Sriubiškienė, akompanuojant muz. J. Govėdai.

6 psl.

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

Ar išliksime lietuviais ?

Dažnai mes, čia susirinkę, diskutuojame ir tokį klausimą.

Taip, tai pati didžioji šių laikų lietuviškosios išeivijos problema. Apie tai bevelk nuolatos rašoma mūsų spaudoje, o įvairių susirinkimų - susibūrimų progomis taipogi gyvai nagrinėjama.

Iš tikrųjų, tai likiminis klausimas, visuomet aktualus, degantis. Tai nuolatinė mūsų visų vedama kova išeivijoje.

Tai pūliuojanti ir, galima sakyti, negyjanti žaizdą, pareikalaujanti ypatingos priežiūros ir vos bepakeliamų pastangų.

Paprasčiausias atsakymas galėtų būti toks: taip, išliksime, bet tiktai kiek ilgai ir kurie iš mūsų?

Ši problema yra tokia aktuali, jautri, kad beieškodamai jai atsakymo, nė nepajuntame, kaip mūsų paleisti žodžiai ir vėliai išvirsta klausimu. Būtent, kiek ilgai ir kurie ?

Tas viską nuškinantis ir mūsų atžvilgiu gana negailestingas laiko srovės ratas, kaip tik mus išeivius dauginusiai paliečia, savo sūkurin traukia, naikina ir traiško be atodairos.

Vyresnieji, net paskubomis, išskeliaujame, o pasiliekanti jaunoji karta išlikimo grumtynėse jau nepalyginamai yra stipresnė. Ir kaltinti jų nebėra kaip. Jie jau čia gimę augę, taip sakant, neragavę vaisiaus mūsų laisvos "Tėvynės Medžio". Prisitaikymas prie gyvenamojo krašto irgi būtinas. Negi būsi koks atžagareiva, kada kasdieninę duoną čia privalai pelnytis.

Tai problema, su kuria tikriausia susiduria visų tautybių ir visų laikų buvę ir dar būsimieji išeiviai.

Imant bendrai, vyresniuosius ir jaunąją kartą, šiandieną mes žymiai daugiau surasime tokių, kurie jokiame lietuviškame organizuotame gyvenime nedalyvauja, į susirinkimus, savas parapijas nesilanko, lietuviška spauda nesidomi. Gal ir skaudu tai pasakyti, bet taip yra.

Lietuvišku gyvenimu nesidomintys ir jame nedalyvaujantys, apart savo pavardės, nieko daugiau lietuviško ir neturi. Jie yra mirę savo tautai. Jei dar vienas kitas kartais ir kilsteli savo galvą, tai nieko daugiau, kaip mirštančio paskutinysis krustelėjimas.

Paskutiniųjų kelių metų bėgyje ir vėl gerokai pagausėjo vedybų skaičius mūsų parapijose. Savaitėje net po kelias pasitaiko. Visi žinome, kad tai mūsų jau čia gimusi jaunesnioji karta. Deja, ar mes galime tuo džiaugtis?

Vis rečiau ir rečiau surasime, kad abu jaunavedžiai būtų lietuviai. Tai mišrios vedybos, iš kurių mūsų tautai veik jokios naudos ir nėra. Tai jau šių laikų tikrovė. Ir ką gi mes galime kaltinti už tai?

Man yra žinomi beat keli atsitikimai vienoje šioje kolonijoje, kada tikri tėvai yra atsisakę dalyvauti savo vienintėlės dukros ar sūnaus vestuvėse, protestuojant, kad gyvenimo draugas buvo pasirinktas ne lietuvių kilmės.

Ir kur visa to priežastis ? Kur mes nukeliausime, šitaip beeidami? Talgi, spręskime patys, kas laimi šią kovą, kur einame, ir kokia iš to viso išvada.

Be savo tautos kamieno, ilgame ir vargingame tremties - priverstinės išeivijos kelyje, nedėkingo likimo mėtomi ir blaškomi, vis dažniau suklumpame, kai kurie palūžtame, nes ir akis jau pražiūrėjome, o kelio galo dar vis nėra...

LIETUVIŲ NAMAI

Pereito sekmadienio LN popietėn atsilankė virš 200 dalyvių. Svečių knygoje pasirašė: G. Lingaitis su šeima iš Tilsenburg, Ont., S. Samus, D. Jonikienė, A. ir J. Didžbaliai, A. ir J. Mūkšiai, Br. Grajauskas, Gr. Kažemekienė, B. Stonkienė, A. Mingela, Z. Stonkus ir J. Karalūnas iš Hamilton, Ont. ir J.P. Kalainiai iš St. Catharines.

Kanados LF sekmadienį suruoštas solistų St. Baro, D. Stankaitytės ir A. Vaznelio operų arijų koncertas sulaukė didelio pasisekimo - atsilankė virš 500 lietuvių.

Tuoj po Naujų Metų norima sutvarkyti automobilių aikštės tvoras. Lietuviai, norį gauti darbo, prašomi registruotis raštinėje.

LN bibliotekai 12 vertingų knygų padovanojo Antanas ir Irena Mačioniai iš New York ir 37 vaikų literatūros knygas Danutė ir Kazys Lazauskai. Vaikų literatūros 19 knygų jau dabar naudoja Maironio vardo šeštadieninės mokyklos mokiniai. Aukojusiems - didelė padėka.

Kūčių vakarienės metu LN bus giedamos giesmės. Giedos visi kūčių dalyviai. Be to, solistai V. Verikaitis ir S. Žemelytė pagiedos solo ar duetus. Akomponuos muz. St. Gailevičius.

Narių mokesčius įmokėjo: P. Jutelis, R. Lapas, A. Viskontas po $100. Br. Karalius, A. Misiūnas, L. Žyvatkauskas -po $20, E. Kinderis - po $10 ir R. Dabor - $ 5.

Įnašus papildė: A. Čeponis $125, G. Buntinas, K. Butienė ir A. Melvydas po $ 25, Z. Lapinskaitė $22.08.

Pranešama, kad Naujų Metų sutikime būsią daug staigmenų. Esą, prie šaltų užkandžių bus duodamas veltui punčas.

LN Koncertinio Fortepijono vajus eina prie galo. Šiuo metu betrūksta tik apie $200. Muz. A. Vasaitis pagyrė po praeito koncerto, kad fortepijonas geras.

Visi įsigykime LN 25 metų sukakties leidinį. Jame randasi gana didelė Toronto lietuvių istorijos dalis, kuri po kelių metų bus sunkiai randama. Kaina - $1,50.

ŽYMUS PAMINĖJIMAS

Laikinosios Lietuvos Vyriausybės /1941. VI. 23 - VIII. 5./ ėjęs ministerio pirmininko pareigas ir švietimo ministeris prof. Juozas Ambrazevičius-Brazaitis dvejų metų mirties sukakties proga /1903.XII. 9-1974.XI. 28/ buvo iškilmingai paminėtas Toronte, Prisikėlimo parapijos salėje.

Akademijai scena buvo papuošta Vytimi, specialiais plakatais ir dideliu velionio paveikslu.

Mokytojas J. Andriulis ir stud. G. Mažeikaitė uždegė žvakę prie velionio paveikslo. Gi kelios moterys, tautiniuose rūbuose, buvusios velionio mokinės, padėjo gėlių puokštes.

Paskaitas skaitė dr. V. Majauskas ir V. Ignaitis.

Dr. V. Majauskas, artimas prof. Juozo Brazaičio draugas, nupasakojo biografiją ir visuomeninę veiklą. Prof. Juozas Ambrazevičius-Brazaitis buvo žymus pedagogas, literatūros vadovėlių autorius, politikas ir žurnalistas. Išeivijoje paskutinius kelioliką metų redagavo "Darbininką" Brooklyn'e. Šalia literatūros vadovėlių, parašė ir keletą politiniais klausimais knygų.

V. Ignaitis kalbėjo apie prof. Juozą Brazaitį-rezistentą. Apibūdino velionio veiklą nacių-vokiečių ir bolševikų okupacijos laikotarpiuose. 1941 m. Juozas Brazaitis užprotestavo prieš vokiečių okupacinę generalkomisaro dr. A. Renteln valdžią, ypač prieš žydų masinį persekiojimą ir žudymą, turto plėšimą ir 1941. VIII. 5 atsistatydino, demonstratyviai įteikdamas visų ministerių pasirašytą notą.

Generalkomisaras kvietė dr. J. Brazaitį likti generaliniu tarėju, bet jis nesutiko ir išėjo pogrindin.

Išeivijoje prof. Juozas Brazaitis buvo ir aktyvus veikėjas Vilke, daug informavo ir rašė apie okupantus.

Prelegentas V. Ignaitis nupasakojo ir apie šių dienų tamsiųjų jėgų įsitvirtinimą JAV-se, kur spauda, propagandos priemonės pereina į antidemokratiškų jėgų rankas, kurios veikia išvien su rusų-komunistų kėslais užvaldyti pasaulį, sunaikinant demokratiją.

V. Maculaitis pademonstravo foto meninink o Tėvo Algimanto Kezio sukurtą filmą "Su gyvuoju Brazaičiu". Čia buvo progos pamatyti, išgirsti lyg gyvą velionį, kurio daugelis nematė ir negirdėjo. Tai labai vertingas filmas kaip dabartinei, taip ir būsimoms kartoms.

Labai įspūdingai skaitė iš Brazaičio raštų, deklamavo Mykolo Vilties ir Kazio Bradūno poeziją L. Nakrošienė, G. Mažeikaitė ir V. Aušrotas. Įspūdingi garso, šviesų ir muzikos efektai prisidėjo prie Akademijos iškilmingumo. Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Kavinėje pasivaišinta pyragaičiais ir kava.

Prie gero minėjimo pravedimo ir vykdymo prisidėjo Toronto LFB sambūris, remiant Toronto žurnalistų skyriui, Šaulių kuopai /Vl. Putvio/, bei Toronto ateitininkams.

Publikos prisirinko virš 200, - dėkingi už gražų, originalų pravedimą. k.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už 1 m. term. dep.	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų ir namų planą	
8¼% už spec. taupymo sąsk.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 13 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149
M6P 1A6

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

V. Bačėnas *All Seasons Travel*, B.D.
2224 DUNDAS STREET W., TORONTO, ONTARIO M6R 1X6
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.
Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario
Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

Susirinkimas ir nauja valdyba

Gruodžio 5 d., sekmadienį po pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje įvyko KLB Montrealio Apylinkės visuotinis susirinkimas. Apylinkės pirm. J. Šlaučiulis atidarydamas susirinkimą pastūlė pirmininkauti inž. Algį Kličių. Jis perimdamas pirmininkavimą pasikvietė susirinkimui sekretoriauti Silvją Plečaitienę ir perskaitė dienotvarkę iš aštuonių punktų.

Pagal priimtą dienotvarkę darė pranešimus visi valdybos pareigūnai. J. Šlaučiulis apibudino apylinkės valdybos nuveiktus darbus, o ypač pabrėžė šiais metais įvykusią Kanados lietuvių Dieną Montrealyje, kuri puikiai pasisekė. Baigdamas pranešimą priminė, kad jo vadovaujama valdyba išdirbusi 3 metus dideliame susiklausyme ir visiems padėkojo.

Visų kitų valdybos pareigūnų pranešimai buvo paprastos nuveiktų darbų išdavos. J. Adomonis išdėstovi perstatė su keletos tūkstančių dolerių likučiu. Suma sumažėsianti, kai bus išmokėti kalkuriui nebaigti išmokėjimai.

Revizijos Komisija Petro Klezo asmenyje taip geral padarė pranešimą, kad perėjus prie diskusijų dėl pranešimų nebuvo iškeltas joks klausimas.

Priėjus dienotvarkės punktą naujai valdybai rinkti irgi jis sklandžiai praėjo. Mat senoji valdyba buvo pavedusi kelioms asmenims numatyti kandidatus. O kai Petras Adamonis juos pristatė, susirinkimas vienbalsiai ir priėmė. Tad į pasiūlytą valdybą ir, vėliau jiems pasiskirsčius pareigomis, įeina šie asmenys: inž. Algis Kličius pirmininkas, Romas Ottas I-vicepirmininkas, J. Šlaučiulis II-vicepirmininkas, Alma Dreširienė sekretorius, K. Toliušis iždininkas, B. Niedvaras parengimų vadovas, A. Jonelytė v-bos raštv. vedėja, M. Beniušienė atstovė Baltų Fed. ir su kt. tautybių grupėmis, dr. J. Daugirdas narys. Kultūriniams reikalams koordinatorė Irena Lukoševičienė pasiliko tolimesnei veiklai, taipgi ir Jaunimo Sekcijai R. Lukoševičiūtė, papildant šią sekciją Kristina Bendžiūtė - Makauskienė. prp.

INFORMACIJA

Montrealio Lietuvių Žvejotojų-Medžiotojų klubo "Nida" nariai, tikslu apdovanojimui taurėmis ir atžymėjimais, prasomi priduoti 1976 m. sezono žvejyboje-medžiokl ėje atsiektus rezultatus raštu, nevėliau iki sekančių metų sausio mėn. 23 d. klubo adresu; 105 Monette St. La Salle, P.O. arba tel. 365-0353.

• Gruodžio 27-31 d.d. vykstame ledo žvejybai Šlaurėn. Dėl detalių skambinkite Broniui Kirstukui — 761-3033.

• Klubo "Nida" ruošiamas 7-sis Jaunųjų Talentų vakaras - balius įvyks 1977 m. vasario 12 d. Aušros Vartų parapijos salėje.

• Magdelena Kasperavičienė operuota Reddy Memorial ligoninėje. Tikisi greit pasveikti ir šeimininkauti A. V. ir Mindaugo šaulių kuopos Naujų Metų sutikimo vakarienei.

• Juozas Kurilavičius ankščiau gyvenęs Montrealyje o dabar gyvenąs Linden, N.J., yra sunkiai susirgęs paralyžiaus liga.

• Oto Čerkus yra susirgęs ir belaukiąs operacijos.

• Stasys Barauskas ištiktas nelaimės -- yra lūžęs koją.

• A. Šmitas buvo operuotas Montreal General ligoninėje; J. Zurkevičius buvo patikrinimui sveikatos Reddy Memorial ligoninėje.

• M. Naujokienė jau ilgesnis laikas kankinama artraičio buvo ligoninėje, dabar gydoma namuose.

• Aušros Vartų parapijos bažnyčioje Bernelių Mišios bus 12 val. naktį. Prieš šias mišias choras duos kalėdinių giesmių koncertą.

• Vytui Ptašinskui nesenai pradėjusiam Gyvybės Apdraudoje dirbti, sekasi gerai. Jis ir lietuvių klijentų nemažai randa ir jiems mielai patarnauja. Tad verta visiems dėmesį atkreipti į jo įstaigos skelbimą šiame puslapyje.

Kristina ir Danius Makauskai sutuoktuvių dieną.

Lietuvos kariuomenės kūrėjui - savanoriui
pulk. ALEKSANDRUI LAPINUI
mirus, žmonai ir sūnums gilią užuojautą reiškia —
Lietuvos Kūrėjų-Savanorių Montrealio Skyrius

Giliai užjaučiame Vandą Lapinienę, netekus vyro, sūnus Zigmą, Rimą, Kęstutį ir jų šeimas, netekus tėvo ir senelio —
A†A ALEKSANDRO LAPINO.
Birutė, Henrikas ir Gintaras Naaiai

A†A ALEKSANDRUI LAPINUI mirus, žmoną Vandą, sūnus Zigmą, Rimą ir Kęstutį su šeimomis jų skausmo valandoje užjaučiame ir liūdime kartu —
Jaugelių, Šostakų ir Šablauskų šeimos

ALEKSANDRUI LAPINUI į dvasines dausas iškeliavus, nuoširdžiai užjaučiam čia likusius: žmoną Vandą, sūnus Zigmą, Rimą ir Kęstutį bei gimines —
K.I. Andriuškevičiai
V.A. Peteraičiai

ALEKSANDRUI LAPINUI mirus, velionies našlei Vandai, sūnums Zigmui, Rimui, Kęstučiui su šeimomis reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —
Leonas ir Birutė Markūnai

Mūsų Kredito Unijos narei
JULIJAI STRĖLIENEI
mirus, jos dukteriai Lilei Dvaronienei ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

IDĖJOS
• JUMS BUS ĮDOMIOS IR NAUDINGOS !

• Gyvybės apdrauda — pinigai grąžinami
• Pajamų apsaugojimas
• Morgičių mokėjimas
• Santaupos pensininkams
• Vaikų išmokslinimas
• Verslo pelno išlaikymas

Leiskite paaiškinti, kaip pasinaudoti.
Vytas Ptašinskas, B.A.
Tel. 636-8235, Res. 366-9916.
SunLife OF CANADA

Delmar Ceramic's
(Mike Rutkauskas)
GREEN WARE GLAZES FIRING KILNS
477-G DELMAR AVE.,
POINTE CLAIRE, P.Q. H9R 4A5
TEL. 695-0370

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LÉO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE — LASALLE — 365-0770

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Lautinaitis

FINA
TEL.: 694-1037
(MIKE RUTKAUSKAS)
PLAZA FINA
MECANIQUE GENERALE — SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT — REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC — BRAKE SERVICE
TUNE-UP — TOWING
215 BOUL. HYMUS POINTE-CLAIRE

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MAPLE BLVD. CHATEAUGUAY TEL. 691-4760
5784 VERDUN AVE. VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
— tel. 366-6237 / 3896

Highland Auto Body
611 Lafleur Ave., LaSalle. — Tel. 366-7281
• ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
• APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.
Savininkai V. Susinskas & Son tel. 389-0571.

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remodeliuoju
• Vasaros laikas saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas jums gali būti stogdengys Guy Richard, kuris jau senai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Šaukite kai namo stogas blogas ar kai statotės naujus —
364-1470

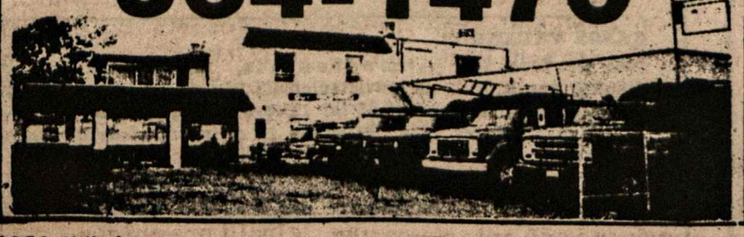

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams !
Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame — Hydro - Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.
Plumbing & Heating kontraktorius.
140 - 2e AVENUE
366-0330 LASALLE,

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS Į
LIETUVA
• Medžiaga suknelems - Crimlene, kostiumams ir svarkams - šimtaprocentinė rusiš - puse kainos.
• Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnonė arba polyesterio — nuolaida iki 60%.
• Skarelės vilnones arba šilkinės ir naujausiais piešiniais.
• Megztukai, golfui ir puloveriniai — didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
• Moteriški paltai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik $49.00.
• Vyriški megzti marškiniai (kanadiški) — puse kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų reikalingų Lietuvoje.
A.B.C. PARCEL SERVICE 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

M. PHILIPPE IZZI
Prop.
Skubiai išvalome, paimame, pristatome
SKAMBINKITE — 365-7146
NETTOYEURS CLEANERS
7661-A CENTRALE
coin/ corner 5e ave 365-7146
495-90e AVE
coin / corner Bayne 365-1143
Dino's

366-7818

PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, La Salle, P.Q.
LAURENT DAIGNEAULT

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės — De La Verendrye, pr'e Lapierreir vandens kanalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

PADĖKA

NL Spaudos vakarą Toronte suruošė laikraščio rėmėjų grupelė. Šiuos geradarius būtų sunku visus išvardinti, nes vieni mažiau, kiti daugiau darbu ar patarimu prisidėjo. Bet keletas asmenų, kaip Vl. Skirgaila, Aug. Kuolas, Julija Skrebutėnienė, Vikt. Petraitis žymiau išsiskyrė, tvarkydami vakaro programos administracinį darbą. Jau buvome ankščiau minėję, kad vakaras geral pasisekė, nes dalyvavo gražios publikos su nemažai jaunimo. Šio vakaro pasisekimas pastiprintas gražiu ir nemenkesnio pelno, negu ankščiau, čekiu. Dėkojame už prisiųstą apyskaitą.

Taipgi, dar kartą laikraščio redakcijos ir leidėjų vardu, dėkojame rėmėjų grupelei už iniciatyvą suorganizuoti talkininkus ir už talkininkavimą bendrai visiems.

NL.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už $5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Paverdė ir vardas)

(Tikslus adresas)

LITAS

Švenčių darbo valandos:

Abiejuose LITO skyriuose darbai vyks penktadienį, prieš Kalėdas ir Naujus Metus iki 3 val. p. p., vietoje įprastos 8 val. vakaro.

Abu švenčių savaitgalius nedirbs šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį.

"LITAS"

ŠVENČIŲ PROGRAMA RADIJOFONE

Lietuviškoji Radijo Valandėlė, kuriai vadovauja Liudas Stankevičius, transliuos specialią švenčių programą gruodžio 25 d., 3 val. p.p.

Jau Kalėdų tradicija virtusią, meninę dalį paruošė, ir ją perduos Henrikas Nagys ir Birutė Vaitkūnaitė-Naglienė.

• Mirė Bronius Krivinskas, 70 m. amžiaus ir Pranciška Tamošauskienė.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS KOMITETAS KVIEČIA !

NAUJŲ METŲ SUTIKIMĄ

PARAPIJOS SALĖJE, gruodžio 31 d. 8 val. vakaro, 3426 Parthenais, Montreal, P.Q.

VISI SVEČIAI BUS SUSODINTI PRIE GRAŽIAI PARUOŠTŲ STALŲ SU KARŠTA VAKARIENE IR VISŲ RŪŠIŲ GĖRIMAIS.

Gros geras orkestras ir vyks smagūs šokiai iki vėlios nakties.

ĮĖJIMAS $15.00 ASMENIUI SU VAKARIENE IR ALKOHOLINIAIS NENORMUOTAIS GĖRIMAIS.

Rengėjai

gruodžio 19 d., 3:30 v. p. p., Šv. Kazimiero parapijos salėje. Maži ir dideli repetuoja, gaminamos dekoracijos, lavinami dalnoms ir giesmėms balsai.

Mokykla kviečia ir visus, kad ir nelankančius Mokyklos, atsilankyti į šį tradicinį ir menišką parengimą, pasidžiaugti mūsų vaikais, kurie gal ir ne visada yra kantrūs, bet mokytojai stengiasi panaudoti visas savo gudrybes.

Net ir Kalėdų Senis nekantrauja su savo dovanomis!

• Po sunkios ligos mirė pulkininkas Aleksandras Lapinas, savanoris - kūrėjas, šaulys. Liko žmona ir trys sūnūs su šeimomis.

• Daneta Stankevičiūtė studijuoja Concordia U-te antrus metus Politinius mokslus. Gabi kalboms, moka 5-tas. Džiaugiasi, kad lietuvių kalba išskirtinai minima lingvistikos kursuose. Lietuvių kalbos vartojimas jai palengvino išmokti ir kitas, ypač sunkesnių gramatikų, kaip pav. ispanų-kalbas.

• Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje per Kalėdas Bernelių Mišios bus atnašaujamos 12 val. nakties.

• Kas turi kokių problemų su nekilnojamo turto pardavimu ar jo nori įsigyti, neatidėliodami kreipkitės į Vincą Plečaitį, kuris yra prityręs tame versle ir jis jums mielai pasitarnaus. /žiūr jo skelbimą šiame psl./.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

GRUODŽIO 31 d. 9 val. vak., AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE

PROGRAMOJE:

GERA VAKARIENĖ, BARAS, ĮVAIRŪS GĖRIMAI, LOTERIJA, PUIKUS ORKESTRAS.

ĮĖJIMAS: SUAUGUSIEMS $7.50 JAUNIMUI $5.00

Kviečiame visus dalyvauti, įsigyjant bilietus iš anksto.

Rengia L.K. Mindaugo šaulių kuopa ir Aušros Vartų Parapijos Komitetas.

PAMINKLŲ GAMYBA

– MONUMENTS MANUFACTURER

TODORO & BIGRAS LTD.

6752 Sherbrooke Street East

Montreal, P.Q. H1N 1C9 • Tel. 255-4076

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astre

LEO'.AS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ !

• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI !

• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS !

• UŽEIKITE ! ĮSITIKINKITE ! PASINAUDOKITE !

PASIKALBĖKITE SU Manageriu LEO GUREKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391

(At the top of Sherbrooke Street West)

Dr. J Mališka
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal.
Tel. 255-3536

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(C)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIENS — PHARMACISTS

M. CUSSON – R. GENDRON
PHARMACIENS

Ouvert 9 a.m. à-to 10 p.m. Open,
Samedi: 9 a.m. à 9:30 p.m.
Dimanche: 10 a.m. à 9:30 p.m.
Livraison gratuite – Free delivery
Skubus ir nekainuojantis pristatymas
7626, rue Central St., Ville LaSalle

366-9742
365-0505

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
216 St. Paul W., Montreal, P.Q.
Tel: 288-6316, namų -658-5513

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E., Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

DELHI... Atkelta iš 6 psl.

alai. Solistei puikiai akompanavo jaunas muzikas iš Toronto E, Krikščiūnas.

Rytojaus dieną, lapkričio 21 d., Delhi liet. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj buvo atnašaujamos Šv. Mišios už žuvusius kovoje už Lietuvos Laisvę. Ir čia DLK Algirdo Š. kuopa iš Hamiltono dalyvavo su savo kuopos vėliava.

Pagarba priklauso Delhi DLK Gedimino Š. Kuopai, o ypač tos kuopos nelekad nepailstančiam p-kui S. Jakubickui už taip gražią ir prasmingą šventę.

-buvęs-

NEPAMIRŠKITE EGLUTĖS!

Montrealio Šeštadieninės Mokyklos vaikų Eglutė įvyks

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

JONAS&COTE REALTIES
5159 DE MAISONNEUVE BLVD., WEST, MONTREAL, P.Q. H4A 1Z3
VINCAS PIEČAITIS
VISAKERIOPAS NEKILNOJAMO TURTO PARDAVIMAS
Tel: 482-0772. namų 366-7041

Royal Trust
Atstovas J. Skučas,
6966 Terasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.
PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME – PARDAVIME
(Specialybė – sklypai ir žemė)

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS
D.N. BALT – BALTRUKONIS
Sylka Realties Inc.
445 Jean Talon West. Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.
Foto E.M.L.S. Sistema.

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LEFEBVRE & ROBERT INC.
AMEUBLEMENT - FURNITURE
PARDAVIMAS

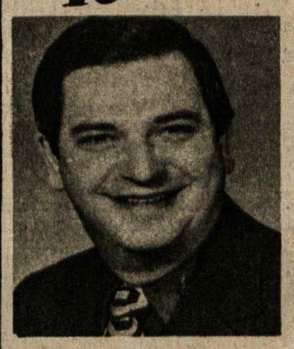

ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

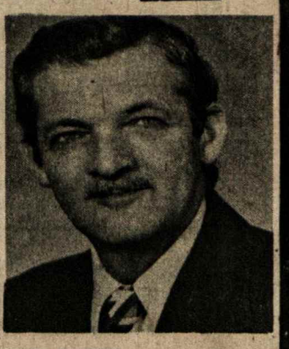

• Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8.
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6.0%	Asmenines	11.0%
Taupomasis s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.75%
Termin. ind. 1 metams	9.5%	Čekių kredito	12.0%
Termin. ind. 2 metams	9.75%	Investacines nuo	11.0%
Termin. ind. 3 metams	10.0%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.